

LA FORÇA

"La majoria de la gent passen d'un acte a un altre sense lluitar ni pensar". (Carlos Castaneda, "Viatge a Ixtlan", 1972)

"De què serveix la fe si no es torna acció?".
(Mahatma Gandhi)

"Un geni és qui en cada moment pot expressar en actes els seus pensaments". (Teòfil Gautier).

"L'artista de debò no realitza les seves obres per al públic, prefereix fer un públic per a les seves obres".
(Jacinto Benavente).

"El camí a l'excés condueix a la saviesa". (William Blake).

"Qui salva una vida salva el món sencer". (Talmud).

L'ESTEL

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C.
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XIX. NÚMERO 447

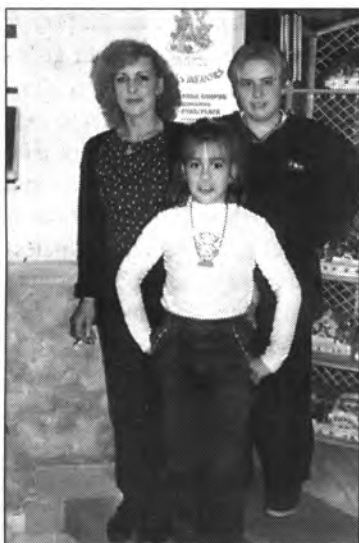
15 DE NOVEMBRE DEL 2000

PREU: 250 PTS - 1,50 euros

DIJOURS BO D'INCA

Fa 17 anys que en Guillem Espàrcia va obrir el Restaurant Guillem a la barriada de Crist Rei d'Inca. Despatxa menús a 900 ptes., a la carta se menja per una mitjana de 2000 ptes. Bodes i comunions fins a 300 persones. Tel. 971 501 120

Fa un any que la Família Figuerola-Cañueto va obrir el Delfí Park a la Plaça des Lladoner d'Inca. És un bar especialitzat en festes infantils d'aniversari. Tel. 971 503 615

Fa mig any que en Maties Matamales és el president de la Tercera Edat Es Lladoner a la barriada de Crist Rei d'Inca. Un associació amb moltes d'activitats que en mig any ha doblat el nombre d'associats. Eren devers 300 i ara són 625. Fan matances, sopars berenars i viatges. Tel. 971 502 777

Fa 10 anys que na Caterina Martí va obrir la botiga d'animals de companyia K i MOIX davant la caserna del General Luque d'Inca. Ven quissos de totes les races. A la foto amb la seva ajudant. Tel. 971 880 348

Fa 3 anys que en Rafel Cerrillo regenta la Fontaneria Cerrillo a Biniamar. Abans la tenia al carrer Costa i Llobera d'Inca. Tel. 971 514 803

Fa 2 mesos que en Pere Mut i na Loly Alejo han obert la Carnisseria Crist Rei a Inca. Tel. 971 881 341

Fa un any que en Miquel Cecilia Sales regenta el Bar Colúmbia davant el Claustre de sant Domingo d'Inca. Tapes i begudes. A la foto amb sa filla Sònia. Tel. 971 504 551

Fa 25 anys que en Gabriel Mayol de sant Joan és promotor d'obres. Ara fa 2 anys que ha obert la Immobiliària GABYLOYAM al carrer de Santiago Rusinyol, al costat de l'Església de Crist Rei d'Inca. Tel. 971 507 299 <http://www.gabyloyam.com>

* Fa 3 anys que en Carlo Luma de l'Argentina ha obert botiga al carrer del Bisbe Llompart d'Inca. En Carlo és dissenyador en roba i cuïro. Fa bosses de mà, sandàlies etc. Tel. 971 506 137

Fa mig any que na Carme Prieto de Barcelona i en Manuel Fernández de Galícia regenten el Restaurant Cala Tuent a la barriada de Crist Rei d'Inca. Despatxen menús a 1000 ptes., els diumenges a 1500. Els dissabtes a vespre tenen ball d'aferrat. Tel. 971 883 653

Fa 4 mesos que na Victòria Castro regenta la botiga de regals Astres al carrer Bisbe Llompart d'Inca. Tel. 971 883 396

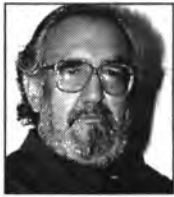

Fa 7 anys que en Pere Ferrer va obrir la botiga INTERCO al carrer del Bisbe Llompart d'Inca. Instal·la armaris encastats i mobles de bany. Tel. 971 505 833

**Especial
dedicat a
DIJOURS BO
D'INCA
Si vos ha
agradat,
telefonau al
971 26 50 05
i el vos
enviarem
cada quinze
dies**

**Restaurante Chino
C'AN ZHANG
章氏大酒楼**

**Avda. Gran Vía Colón, 16 Tel 971 500 558
07300 INCA - MALLORCA Mòvil 630 34 61 78**

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

Diu en les estadístiques que els espanyols són racistes en un tant per cent prou elevat. No saben el que és perdre! Sense anar més enfora l'altra diada donava voltes per Inca, me trob uns negres i ja els he escomés: - Senegalesos?, els deman. - No responen, som keniates. Ah, idò parlau anglés, els dic jo en aquesta llengua. Si, diuen ells i elles. Tenim la nostra llengua, però parlam anglés igual que vosaltres els mallorquins a més de la vostra llengua parlau espanyol. I ja fórem amics... i no parlarem de les keniates que fan el carrer devers el barri xinès de Ciutat perquè encara no teniem confiança suficient, serà un altra dia.

Llavors hi ha els negres senegalesos que acostumen a vendre pels mercats i places de Mallorca. Aquests parlen francès perquè els

francesos els espoliaren mentre varen poder. Les seves dones fan trunyelles a les turistes. A aquests els regalau l'Estel des de fa anys, de manera que ja ens coneixem.

I els equatorians que són petits i tenen unes dones guapíssimes. Solen vendre moda de sud Amèrica. Tenen ràbia als castellans que els robaren tot quant tenien i els deixaren dins la misèria

I arribam a una ferreria grossa, i trobam en Vicente Celaya que te una dotzena grossa de ferrers que fan feina per ell i la seva filla amb una altra inquera ben simpàtica són les oficinistes, i estan encantats de fotografiar-se per a la revista dels mallorquins, i s'apunten i fan un anunci dels grossos. I se fa hora de dinar i m'atur a Can Zhang, un restaurant xinès on per un milenar de pessetes menges com els canonges servit per uns àngels que donen

goig de mirar. I jo volia fer una foto de les xinetes boniques, però el senyor Zhang va preferir sortir sol a la foto, Que hi farem. Se va subscriure a l'Estel i va posar una anunci a primera plana per una temporada. Anau-hi a can Zhang. Menjareu la millor cuina xinesa, un poc coenta i amb poc colesterol. Havent dinat, ja som partit i me trob la Carnisseria Islam amb uns quants àrabs i uns quants berbers. Els àrabs amb el nas ganxut i els berbers més blancs i amb els ulls blaus. I ells saben qui són els berbers i quins són els àrabs de la mateixa manera que nosaltres sabem qui són els espanyols i qui som nosaltres abans de parlar i tot. Aquests encara són pobres i no s'apunten a l'Estel, però convé posar llevat que qualche dia s'apunten. En Mustafà Orieno de Nador és l'amo de la carnisseria Islam. De camí cap a la barriada de son n'Amonda feim fotos a alguns mallorquins que han posat un bar nou o en tenen un de temps enra, però això no és notícia. El que sí és notícia és que en Said Benalí acaba d'obrir el Bar Lluç, a la carretera de Lluç d'Inca. Despaxa tapes i entrepans islàmics. Li comentam estranyats que tengui vins i licors, cosa prohibida als musulmans. En Benalí ens aclareix que aquí els seus costums i la seva religiositat es relaxen. També enveja la democràcia dels Estats europeus ja que a l'Islam regna l'autocràcia i el govern dels rics. Li coment que a les Balears, per primera vegada des de l'època talaiòtica tenim un govern de gent senzill i que els poderosos de la terra no se'n poden avenir. Dona gust parlar amb en Said, un berber de les muntanyes del Marroc. Aneu-hi a fer una copa.

Avui us he parlat dels nostres immigrants extracomunitaris, un altra dia haurem de parlar des qui habiten la Unió Europea i dels altres que estaven fins fa poc sota la bota comunista i comencen a emigrar cap els Països Catalans. Aquests són els més conflictius amb els seus jocs del trile i altres activitats pitjors. Que hi farem?

Amb en González Ortea com a portaveu al Parlament Balear, el PP ens mostra la seva verdadera cara als illencs. Ens mostren que no són com noltros, que tenen una altra llengua, unes altres idees, que enlloc de defensar les illes, defensen Castella.

En aquesta guerra entaulada entre castellans i bascos que fa anys que dura, els bascos estan guanyant. Quan els castellans reculin a les seves terres i deixin en pau els seus veïns, llavors hi haurà pau. Tampoc hi haurà pau a Xexènia mentre els russos hi vulguin manar ni a Israel mentre els fanàtics palestins ataquin a un poble valent i culte que pateix dos mil anys de persecució i d'holocaust.

Admiram aquest poble centro-

Les pedres de les cantonades parlen devers Inca.

europèu que se deia Xecoeslovàquia. Un dia, fa devers deu anys decidiren posar una frontera i ara hi ha l'Estat de Xèquia i l'Estat d'Eslovàquia. I no hi va haver cap mort, ni tan sols cap accident de circulació en el procés. Menspreu als fanàtics castellans i al seu cabdill dels mostatxets que deixa morir sense immutar-se als seus fidels servidors. Ω

Aquesta caseta de la carretera de Lluç diu el que volen molts de mallorquins.

La Consellera de Sanitat va convidar a dinar als representants de la Premsa Forana a Cas Carboner de Montuiri. El dinar fou bo i la tertúlia posterior també.

Indignitat

PER JOSEP SERRA.
PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-MALLORCA

La crònica de la situació crítica que patim els mallorquins i el conjunt dels ciutadans dels Països Catalans en general en matèries com finançament de les institucions públiques, sanitat, educació, medi ambient, cultura, energia, llengua, recursos hídrics, escombraries, urbanisme, vies de comunicació, torrents, etc, té un llarg passat i, malgrat tot, no s'ha corregit.

Amb el canvi de Govern, molts pensarem que del constant menyspreu amb què tradicionalment ens obsequien els dirigents de la capital del regne d'Espanya se'n faria una mena de catecisme pedagògic perquè tothom sapigués qui és l'enemic de la nostra terra i llavors poguéssim decidir lliurement i amb criteri, és a dir ben informats -que per a qualche cosa ha de servir la democràcia-, si a més de fotuts i banyuts també volem pagar-los el beure.

Han passat els mesos i, malgrat tot, ara ens tornen a la memòria les polèmiques i espontànies expressions del nostre capopresident Gabriel Cañellas, a l'estil de "Si això segueix així, mo n'haurem d'anar", en referència a l'actitud que adoptava el govern espanyol presidit per Felipe González en temes de vital importància per al nostre propi país.

Però ja se sap que Déu escanya però no ofega, i ara tenim un president devora el qual l'anterior no fa l'alçada d'un ca ajagut (en termes de capacitat política, òbviament), cosa que ha revifat la conflictivitat i la polèmica entre les províncies i la capital del regne, que ens castiga amb tots els recursos al seu abast i ens humilia fins a extrems insospitats, sense que la resposta autòctona passi de propostes alternatives tímides, porugues, esquifides... en la línia del més pur regionalisme de principis

de segle, deixant entreveure diverses qüestions que podem considerar essencials:

a. Els recursos econòmics i polítics (que inclouen els judicials i els policials) són controlats des de Madrid, cosa que garanteix al PPI al PSOE l'alternativa en la seva gestió, de manera que cap d'aquests partits està disposat a emprendre accions que a la llarga limitarien el seu propi poder de decisió: només cal aprendre de com coactuen al País Basc, per entendre que no tot és producte de la violència injustificada, sinó que es persegueix la claudicació ideològica d'un 60% de bascos que votaren partits autòctons, és a dir, de caràcter no estatalista, tot i que igual de democràtics i de nacionalistes que aquests darrers.

b. Des del Govern, així, s'ha optat per no intranquil·litzar el PSOE i basar l'acció política en

una activitat de gestió que ens permet parlar d'un Govern de la misèria i de la indigència, ja que les engrunes de poder sobirà (?) de què disposam ens converteixen en poca cosa més que en xots de cordeta. A veure, si no, qui ens explica perquè no s'ha iniciat la legislatura començant per allò que és, per imprescindible, essencial: la reforma d'un Estatut que ja ha superat tots els terminis, etapes i fases constitucionals per adequar-lo a uns mínims vitals.

c. Per aquesta via, la bona voluntat que hem de suposar en els actuals governants no s'ha vist traduïda en cap iniciativa destinada a l'autocentrament de l'exercici del poder, de manera que tot es redueix a declaracions a la premsa local fent un llagrimieg de cocodril i a cercar les mateixes declaracions de complicitat en les organitzacions cíviques afins (tant els grans col·lectius perfectament estructurats i organitzats com tot el seguit d'ONGs d'autoocupació); això sí, encara esperam una crida a la mobilització ciutadana, que seria perfectament legítima i més que justificada, per universalitzar aquí i a tot el regne d'Espanya que som

un poble colonitzat, espoliat, vexat, menyspreat, vilipendiat, trepitjat, que exigeix justícia i res més que justícia per superar l'ignomínia d'una vegada per totes.

Esperem que sigui així i que no haguem d'arribar a les properes eleccions amb un dit al cul i un altre a l'orella, com predica la saviesa popular tradicional. Ω

Gaby Loyam, S.L.
INMOBILIARIA

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

A GABY LOYAM feim les coses be, lo altre depèn de vostè. Si vol vendre la seva propietat, cridi'ns

Santiago Rusinol, 115 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòbil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
http://www.gabyloyam.com
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

Quo Vadis?

El juez campeador torna a cavalcar

BERNAT JOAN I MARÍ. PRES.

D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITTÜSES

El jutge Baltasar Garzón, conegut en determinats cercles judicials com el "Juez Campeador", acaba de tornar a fer-ne de les seues, en empresonar uns quants dirigents de l'organització basca Ekin, no per "terrorisme" ni per "desordres públics", ni per "kale borroka", sinó per incitar a la desobediència civil.

Ara comentarem algunes de les accions de la campanya d'Ekin que tant han aconseguit d'enfurismar el jutge, i podreu observar com moltes d'elles no només no constitueixen, segons el més elemental dels sentits comuns, cap tipus de delictes, sinó que fins i tot són activitats d'un elevat valor cívic. Vegem-les:

a. Enganxar segells del rei cap per avall. -Això és una pràctica d'allò més normal, no només entre els membres d'Ekin, sinó entre totes aquelles persones a les quals la monarquia espanyola no ens acaba de convèncer. Qual-sevol ciutadà que consideri que l'única forma de govern plenament democràtica és la República pot veure's temptat a cometre aquest "delicte". Un servidor se n'acusa públicament.

b. Escriure "Euskal Errepublik" als bitllets de curs legal francesos i espanyols. Es tracta d'una reivindicació cívica també d'allò més normal. Aquí, naturalment, no demanam una república basca, sinó que hi dibuixam un estel i les quatre barres (quatre ratlletes elementals), o hi posam "Països Catalans". També deu ser delicte, això?

c. Proposar als esportistes bascos que no acudeixin a les convocatòries de les seleccions espanyoles. Aquesta proposta va estrictament d'acord amb uns determinats convenciments polítics, que poden ser compartits o no pels esportistes en qüestió. En un sistema democràtic, la llibertat d'expressió constitueix un bé de primer ordre. No podem expressar-nos els que consideram que gallecs, bascos i catalans hauríem de tenir les nostres seleccions nacionals? Si proposar això als nostres esportistes és delicte, també me n'acús.

d. Restar un pagament de set mil pessetes a l'hora de fer la declaració de la renda, i dedicar aquests diners a les ikastolas (escoles que funcionen en euskara). Tenint en compte els diners que el govern espanyol dedica a la promoció de la llengua basca, que cada basc que faci declaració de renda dedi-

qui set mil pessetes a les ikastolas,

e. francament, tampoc no sembla res gaire desproporcionat ni contrari a un elemental sentit civil. També deu ser delicte?

f. Renunciar a fer el servei militar obligatori. A tot arreu, no només a Euskadi, hi renuncia molta gent, sense que per això hagin de ser considerats com a delinqüents. És més, això que ara sembla com si fos un delicte per a l'intrèpid Garzón, d'aquí a quatre dies serà aigua passada. Ah! També m'acús de no haver fet el servei militar.

g. Rebutjar el DNI espanyol i francès. Es tracta d'una acció que va en consonància lògica amb la consideració dels promotors d'aquesta campanya com a ciutadans bascos i europeus (no espanyols ni francesos). On queda la llibertat de consciència? O també és delicte? Si la llibertat de consciència és delicte, també me n'acús, naturalment.

h. Utilitzar l'euskera en exclusiva. Aquesta pràctica és molt adequada per intentar mantenir una llengua en perill, i per provar de normalitzar-ne el seu ús social. No em puc acusar d'usar l'euskera en exclusiva, en aquesta part del món, però sí d'usar-hi el català. Supòs que deu tenir un nivell delictiu aproximadament similar.

i. Negar-se a pagar el peatge de l'autopista A-8 entre Bilbao i Sant Sebastià. Això pot constituir una infracció de la llei, però em sembla "peccata minuta", si tenim en compte que a la majoria dels llocs de l'Espanya estricta no es paguen peatges a les autopistes.

j. Enviar una postal al rei Joan Carles en què l'interessat li exigeix que "l'esborri de la llista de vassalls". Aquesta és, per als que som republicans, la millor proposta de totes. En una societat lliure, no n'hi ha, de vassalls. I, en una societat plenament democràtica, no hi ha nobles ni reis. Tota la sang és vermella; la blava constitueix només una virtualitat fictícia que fa ja molt de temps que està superada.

Sense saber si el Juez Campeador pot iniciar una persecució per això en contra d'aquest humil escriptor, em permet de proposar a qui ho llegeixi i li interessen, que escrigui una carta a la Zarzuela en el sentit exposat a l'apartat (i) del present article. Ω

ES DIJOURS BO

Fa 12 anys que na Maria Antònia Prats regenta la Tintoreria Inca al carrer de Costitx. Tenen sucursal al carrer de la Pau. Tel. 971 501 035

Fa 17 anys que na Joana Llull va obrir la Perruqueria Bigudís a la Gran Via Colom d'Inca. Tel. 971 508 241

Fa 10 anys que en Miquel Pol va obrir la botiga de Serigrafia i Publicitat POL-CAPO a la Gran Via Colom d'Inca. En Miquel, també pinta a l'oli paisatges i marines. Tel. 971 500 026

Fa 3 mesos que n'Esperança Perelló ha obert la Perruqueria Dona i Home Esperança a la Gran Via Colom d'Inca. Tel. 971 503 957

Fa 4 mesos que n'Isidre Roman ha obert la botiga ISD Pioneer a la Gran Via Colom d'Inca: Telefonía mòbil, equips de música, TV, cambres de vídeo, màquines de fotografia digital... Tel. 971 501 500

Fa 10 anys que en José Díaz a obrir el Bar Joma a la barriada del Blanquer d'Inca. Son del Madrid. Tel. 971 880 123

Fa 30 anys que els germans Soler regenten el Forn Soler a la Gran Via Colom d'Inca. El vespre de les Verges, hi havia una bona cua per comprar bunyols amb forat a l'entrada del forn. Son pare, en Xisco Soler va obrir aquest forn fa 50 anys. Tel. 971 500 462

Fa 3 Anys que en Ginès Gálvez i les germanes Crespí obren la Copisteria CDI (Centre d'Impressió des Pla S.L. i segons altres Centre de Dones Impressionants segons se pot veure a la foto). Amb els mètodes moderns impressionen damunt roba, paper, fusta, marès etc. Tenen sucursal al carrer del Ferrocarril de Manacor. Tel. 971 846 363

Fa 5 anys que en Miquel Munar i na Caterina Gayà obren el Restaurant Antony's a la rotonda de Sineu d'Inca. Cuina mallorquina molt bona a una mitjan de 3000 ptes. a la carta. Tel. 971 881 151

SECCIÓ DE CARTES

PORTBOU, 29/10/00

UN CATALANISME BOIRÓS

El darrer discurs, en forma de proposta política per liderar el catalanisme del segle XXI del Sr. Duran Lleida, tot renegant del nacionalisme i del sobiranisme i donant la sensació (ni que sigui indirectament), de voler articular una gran força de centredreta regionalista, on hi podria encabir molt bé l'actual sucursal del Partido Popular a casa nostra, amaga unes mancances i unes contradiccions molt remarcables.

En aquests moments a Catalunya, la defensa de la sobirania (ni que sigui limitada a l'àmbit de la UE), és quelcom que va molt més enllà de la defensa més o més clàssica un nacionalisme català identitari. Avui en dia més que mai, a casa nostra, el sobiranisme representa la lluita a favor de la cohesió social, i una societat més equilibrada i sostenible, per a procurar posar una mica d'ordre als efectes salvatges d'una mundialització molt desbocada i a intentar (ni que sigui limitadament), aturar els excessos del neoliberalisme espanyolista (protecció dels petits comerços enfront de l'oligarquia de les grans superfícies, defensa de l'agricultor i del pescador per tal de garantir un mínim equilibri territorial, marc de relacions laborals propis etc. etc.). Argumentar que conceptes com el nacionalisme estan superats i desprestigiats i situar-se en un catalanisme difús i boirós, encobreix un discurs i una praxis política terriblement dretana, i antisocial, que és la que aplicaria el Sr. Duran, en coalició amb el PP, si arribés a ser algun dia president de la Generalitat.

En síntesi, que aquí el que realment ha fallat no és el concepte de nacionalisme català (el seu desprestigi dintre de la societat actual) sinó la pedagogia política dels parlamentaris catalans a Madrid (allò d'en Rafael Campalans que la política és pedagogia), el que realment ha fracassat és la didàctica dels nostres responsables polítics, que s'han vist impotents per fer front a la nova estratègia militar de control i manipulació dels, molt influents a tot arreu, mitjans de comunicació espanyols, per part de l'anomenada "Brunete Mediàtica". Aquesta ha actuat i actua com la veritable avantguarda (dintre de casa nostra com a promotora de la "quinta columna" neoliberista) al servei de la dreta conservadora, extremista i uniformitzadora espanyola de tota la vida, continuadora de l'obra anihiladora de Felip V i Franco. Josep M. Loste. Port Bou Ω

EDITORIAL

Feixisme?
Ni de dretes ni d'esquerres!

Hi ha l'expressió catalana de "tants caps tants barrets", estem acostumats a buscar, i fins i tot trobar, les petites diferències que ens separen més que no pas el que ens uneix, i molts cops ens hi deixem en la idea de fer més grans aquestes petites diferències.

Si a tot això hi afegim el caràcter cainista del nacionalisme català ens adonarem que la divisió i el sectarisme són els grans mals del nostre moviment. Molt sovint no en tenim prou de marcar diferències sinó que cal dramatitzar-les, estigmatitzar-les, i aleshores és quan veiem dimonis a on no en hi ha.

La tendència esquerranista de cert nacionalisme radical català ha tingut moments força àlgids, ja no cal tant sols marcar diferències sinó que hi ha que condemnar a tots aquells que no combreguen de la mateixa secta. Hem vist que els darrers anys les agressions contra organitzacions nacionalistes democràtiques per part de suposats esquerranistes s'han anat multiplicant, primer foren els insults i agressions contra l'ERC de l'època Colom, després contra Estat Català i ara recentment les agressions verbals contra l'ERC de Carod Rovira, en definitiva l'acusació és sempre la mateixa: de feixistes, ja no és sols feixista el que defensa un independentisme interclassista, sinó, i fins i tot, el mateix independentista d'esquerres que vol una societat lliure i plural.

Hem d'estar a l'aguait d'aquest nou integrisme ideològic, dels que ens diuen de quin color és la llum del sol, dels que ens volen fer caminar per un camí massa fressat pel que ens agrada la llibertat. No hem d'acceptar que ens vulguin crear un país marginat i marginal, hem de lluitar per la llibertat de la nostra pàtria però, i sobretot, per la nostra llibertat individual.

Rebutgem el feixisme però no sols el de dreta sinó també el d'esquerres, o pretesament d'esquerres, volem un país lliure i una gent lliure, si volem la llibertat de la nostra nació és per què democràticament decideixi cap a on vol anar i al mateix temps volem que la democràcia i la llibertat siguin el camins per on hem de caminar.

No ens enganyem si lluitem per la llibertat de Catalunya tot avantposant-la a cap ideologia social sabem que rebrem l'atac dels integristes de torn, dels que aspiren a una Catalunya marginada, caribenyà, a on el nom de "democràcia popular" amagui l'altra definició: "dictadura del proletariat". Som conscients que actualment l'independentisme català adoleix d'una febre de sectarisme ideològic força accentuada, i justament per això fa que no surti de la seva marginalitat, mentre el moviment independentista camini per la via de la radicalitat ideològica i encara formuli opcions ideològiques que han estat arraconades per tots els països que les havien sofert mai sortirem del cau on ens trobem. Aquest independentisme marginal és el millor aliat de l'ocupant, el seu dogmatisme és la millor garantia per no podrà mai ser popular ni recolzat per la gran part de la societat.

Volem un independentisme democràtic, obert, plural, que rebutgi qualsevol totalitarisme, sigui de dretes o d'esquerres, no volem cap feixisme, ni de dretes ni d'esquerres.

Volem la llibertat! Ω

Libertat sense càrrecs per les persones detingudes durant la desfilada militar del 27-m

BARCELONA.- Entre els dies 10 i 18 d'octubre es van realitzar els judicis a les vuit persones detingudes durant i després de la manifestació del 27 de maig que va sortir de la Plaça del Centre (Les Corts) i en la que més de mil persones van demostrar el seu rebuig a l'exèrcit (institució que reprimeix els moviments socials i controla la població) i a la desfilada que es celebrava aquell mateix dia des de l'Avinguda Rius i Taulet fins la Plaça Espanya. Durant la manifestació, els i les assistents es van trobar amb més de cent furgonetes d'antiavalots. El resultat dels enfrontaments van

ser desenes de pallisses i vuit detinguts/des. Aquesta manifestació s'emmarcava dins una intensa i multitudinària campanya antimilitarista (caravana del dia 13 de maig, manifestació unitària el 20 de maig, manifestació estudiantil el 26, acampada a Plaça Espanya, Festival per la Cultura de la Pau ...), que no es va veure exempta de repressió policial (identificacions, pallisses, detencions...).

En solidaritat amb aquestes vuit persones encausades, els dies 10 i 18 d'aquest mes es van fer concentracions - convocades per més de vint col·lectius- davant els jutjats

de l'Avinguda Lluís Companys, on el jutge d'Instrucció nº14 havia de decidir si el procés seguia endavant.

Finalment, per inconsistència dels arguments de la fiscalia, aquestes vuit persones han quedat en llibertat sense càrrecs. S'acaba així un llarg camí en contra de la desfilada militar a Barcelona i la repressió que van dur a terme les forces policials sobre el moviment antimilitarista. Però recordem que encara falta veure què passa amb les cinc persones detingudes durant la caravana antimilitarista del 13 de maig. **Burxa 24/10/00**

Nou judici a la insubmissió

“La vista oral va tenir lloc a la secció sisena de l'Audiència”

BARCELONA.- El passat dimarts 19/9/00 es va realitzar al Palau de Justícia de Barcelona, secció 6ª, un nou judici a una persona insubmissa.

Després de gairebé deu anys d'espera, i no poques irregularitats, va arribar el dia per l'Agus. Vam entrar a la sala i va començar el judici: la defensa va demanar de bon començament la suspensió del judici. Cal destacar que la pena demanada pel ministeri fiscal era de 3 anys de presó!!, basant-se en l'antic codi penal (una joia), en el qual el "delicte" d'insubmissió al Servei Militar Obligatori era penalitzat amb presó. L'actual codi penal, però, no contempla la presó per

a cap insubmís declarat oficialment (mitjançant una sol·licitud, instància, declaració o manifest -de tipus individual o col·lectiu, com per exemple el del MOC en el cas de l'Agus-, adreçada a la Direcció General D'Objecció de Consciència a Madrid, o a qualsevol delegació del govern...). Tot i això, no exclou la impossibilitat d'exercir qualsevol càrrec públic. Aquest va ser un dels principals arguments de la defensa per demanar l'absolució sense càrrecs. Altres arguments, no menys importants, van ser el fet de demostrar que el "delicte" d'insubmissió és creat políticament. I van haver-hi molts més, que van definir l'actuació d'una docu-

mentadíssima i molt treballada defensa. Tot això davant d'un tribunal escèptic que, a jutjar per la seva actitud, estava més preocupat en tecnicismes judicials que en la injustícia real que allà s'evidenciava: el que suposa gastar, per part del govern, diners, recursos i esforços en intentar tallar les ales d'un moviment com l'antimilitarista. El judici va quedar vist per a sentència amb la tossuda petició del fiscal de quatre anys d'inhabilitació per a càrrec públic. El temps i la raó han fet la resta i la sentència ha sortit absolutòria sense càrrecs per l'Agus. Un nou pas endavant per a ell i per l'antimilitarisme. **Zitzània + afectat 23/10/00 Ω**

Les nuesa del PP

PERE FELIP I BUADES

Idò sí, ara resulta que el PP balear s'ha despul·lat. S'ha llevat els vels i ha mostrat el seu "membre" més afuat, el més prominent. Aquell que s'alça i apunta, amolla i escampa tot allò que li demana el cos. El cos del PP. Un cos molt mestís format per una mescla de matèria. Una matèria que prové de quasi totes les parts de l'Estat, però que en la seva immensa majoria és d'aquí. D'aquí és la seva consciència, el seu pensament, la seva cultura. Però resulta que al despul·lar-se en ha mostrat l'ariet que te el cos del PP i, no és d'aquí, no forma part de l'aportació balear que forma aquest cos mestís.

Al despul·lar-se, el PP ens ha mostrat fins a quin punt s'han desenvolupat al seu cos mestís els elements genètics i culturals que evidentment, no són d'aquí. Són gens estranys, són gens combatius i depredadors que s'han imposat als d'aquí amb els qui ara formen un mateix cos.

La nuesa del PP ens ha deixat veure que els gens que dominen, que els qui manen, no són els d'aquí, els quals ja només serveixen com la part del cos amorfa, la que obeeix, la que aporta l'esforç i el sacrifici, però com que no està a les parts nobles del cos no participa en les decisions. Els gens balears del PP, encara que siguin majoria no dominen el "cos" i ara al despul·lar-se ens han mostrat el seu

"membre" més prominent, i aquest membre s'ha expressat d'una manera molt estranya, en un idioma estrany que no és el d'aquí. Ells, els qui parlen d'aquesta manera diuen que manen aquí. Diuen que tots formem un mateix cos i que ens oblidem de lo nostro i ens preocupem de lo de "ellos", dels vinguts d'Andalusia, dels vinguts de Castella.

L'espectacle streeptease del cos mestís del PP va tenir lloc al Parlament Balear amb motiu del debat de la comunitat en el que participaren tots els cossos polítics. En aquest acte, pels altaveus se donà el nom al "membre" prominent del PP. Ens digueren que era en José María González Ortea, i a continuació, aquest "membre" es posà a guturar en llenguatge estrany i aliè.

Darrerament detecto que van arribant molts més gens estranys. Són els alemanys, els magribins, als sudamericans, els subsaharians... i observo que per a comunicar-se no utilitzen els llenguatges dels gens d'aquí. No utilitzen el català. Me consta que comencen a entrar dins els cossos dels partits polítics de per aquí i que quan estiguen degudament introduïts i passen a ser "membres" prominents se realitzi altra vegada un espectacle en el Parlament Balear. I que quan aquest membre s'expressi ho faci de forma distinta a la nostra. Potser en alemany. Ω

Santiago Rusiñol

A moltes ciutats i pobles de la nostra geografia hi ha un carrer o plaça dedicat a Santiago Rusiñol, però, qui era en Santiago Rusiñol?

Nat a Barcelona en 1861 i mor a Aranjuez el 1931, va ser un extraordinari pintor, comediògraf, antiquari, rodamón, escriptor i col·leccionista.

Des de molt jove va quedar orfe i va començar a treballar al despaix d'una fàbrica de teixits propietat de la família, sota la férula del seu avi. No agradava res ni mica al seu avi que ell pogués dedicar-se al dibuix i la pintura. Tot i això, i d'amagat, s'acostava sovint al pot a pintar marines i barbuts mariners. Passava dels vint anys, i una vegada mort el seu avi, no va tenir cap impediment freqüentar el Centre d'Aquarelistes del qual va ser un dels fundadors. Aprofitava estones per aprendre lliçons de pintura d'en Tomàs Moragues; tot això va culminar amb una exposició que va fer l'any 1884 a la Sala Parés de Barcelona al costat d'Enric Clarassó i Ramón Casas.

Va ser amb aquest últim que va recórrer tot Catalunya a sobre d'un carro fent apunts de tot lo que veien i oïen al llarg del camí. A Alps coincidiren amb una companyia de gent de circ i aquest encontre motivà el tema de "L'alegria que passa", una de les peses més celebrades de Rusiñol i a la qual va posar música Enric Morera.

Al 1887 va marxar a París, tenint per companys a Clarassó, Utrillo i Canudes i als mestres Puvis de Chavannes i Carrière. Més endavant visqué tres anys amb el pintor Zuloaga, amb qui viatjà per Itàlia i mes tard fundà el "Cau Ferrat" de Sitges on instal·là la seva col·lecció de ferros artístics i els Grecos adquirits a França, i aixecant una escultura del Greco a Sitges mitjançant una subscripció popular.

La primera obra seva en català de certa importància va ser "Anant pel món", i al 1890 estrena la seva primera obra escènica: el monòleg "L'home de l'orgue". Després vindrien: "El jardí abandonat", "Llibertat" (traduïda per Benavente i representada a Madrid), "Els jocs florals de Canprosa" (1902), "El místic", "El héroe" -de caire antimilitarista, estrenada pocs anys després dels desastres colonials, i que va ser prohibida a la segona representació- (1903), "La fea", "El jardí abandonat", "La mare" (1907), "Las aleluyas del Sr. Esteve" (1917), "La bona gent", "Els savis de Vilatrilla", "L'auca del senyor Esteve", "El pueblo gris", "El català de la Manxa", "la isla de la calma", "La nifia gorda", "El Josepet de Sant Celoni", etc.

Aquest català va morir a Aranjuez, enmig dels jardins que ell tan estimà, és potser l'home que millor sintetitza el període de la vida de Catalunya que s'estén des de l'Exposició del 88 a l'adveniment de la Segona República.

Va viure pintant i escrivint, i va morir respirant l'aroma dels jardins llunyans que l'avien encisat. <http://www.bancsabadell.es/pinacot/2/22100061.htm> Ω

Comunicat Nacional [MAULETS]
C./Nou, 31-bx.- 08301 Mataró
Tel.: 676 80 78 05 i 937 551 915

Denunciem els pressupostos militars!

Els pressupostos de l'Estat espanyol per a l'any 2001 contempen una considerable reducció de les partides socials (ensenyament i sanitat -bàsicament); en canvi, l'enorme dotació pressupostària de la despesa militar s'estabilitza i a més a més rep la meitat de les despeses totals de les partides d'Investigació i Desenvolupament atorgades pels Ministeri de Ciència i Tecnologia (dirigit per l'espanyolista Ana Birulés).

D'entrada, Maulets-el jovent independentista revolucionari, volem qüestionar la subjugació i l'espoli fiscal a què és sotmès el poble treballador català; fet que repercuteix en els drets socials i en el nivell de vida i benestar del jovent.

A continuació, i sense cap ambició d'apoltronar-nos i predicar com s'haurien de gestionar els diners que l'Estat espanyol ens roba, **Maulets assenyalem i constatem -a partir de les informacions fetes públiques pel mateix govern espanyol- el creixent pes específic del militarisme espanyol en les assignacions pressupostàries.** Entenem que la inversió en investigació militar mai pot ser socialment rendible, perquè les armes sempre han servit per a matar i fer la guerra.

Atès que en les circumstàncies actuals, els catalans i les catalanes, **vivim en sota l'amenaça d'un Estat espanyol militarista**, que imposa la raó de la força en els seus fonaments constitucionals (art.8 de la Constitució espanyola de 1978), i uniformador; fet, que veiem agreujat per la tossuderia dels polítics botiflers de CIU, PSC-PSIB-PSPV... que toleren els greuges fiscals i neguen la plena autonomia fiscal dels Països Catalans-argüint motius de "solidaritat": Maulets manifesta el temor a un enfortiment de l'aparell opressor, per tant, volem expressar:

1. Entenem l'Estat espanyol com a una estructura de poder capitalista en mans de les classes dominants, que es recolza en l'aparell militar i que té com a objectiu explícit la liquidació dels pobles que oprimeix, entre els quals hi comptem el poble català. Conseqüentment, considerem la lluita antimilitarista com a indestruïble del nostre alliberament social i nacional.
2. Els pressupostos de l'Estat espanyol evidencien la gran importància de l'aparell militar dins l'actual estructura de poder -transitoriament representada pel PP, però en la qual també hi participen, indistintament, els progressistes espanyols de PSOE i EU i els regionalistes del PNB, CIU, BNV, ERC...-
3. Maulets fa seva la lluita contra l'espoli fiscal i dels recursos i béns naturals de la nostra terra, perquè enriqueix i nodreix l'aparell militarista opressor de l'Estat espanyol i alhora perpetua l'exploatació de les classes populars per part de les classes dominants. Ω

Països Catalans, 20 d'octubre del 2000
El combat Maulet continua!

Fa mig any que en Llorenç Beltran ha obert l'Estudi de Delineació i Arquitectura Beltran al costat de la Caserna del General Luque d'Inca. A la foto amb la seva ajudant Francesca Fiol. Tel. 971 500 103

ES DIJOUS BO

Fa 4 anys que na Maria Rossa Morell, a qui veiem amb les seves ajudants Jero Sánchez, Rosa Mª Ramiro i Patricia Martorell, regenta la Perruqueria i Estètica Unixex Morell al carrer del General Luque, 30 d'Inca. Si teniu durícies als peus, anau-hi que us deixaran com a nous. Tel. 971 503 987

Fa 3 anys que en Joan Miquel Truyol regenta al Bar sa Lluna al carrer del Born d'Inca. És un lloc de música i copes. Són del Barça. El seu soci és en Tomeu Pericàs. Tel. 971 883 206

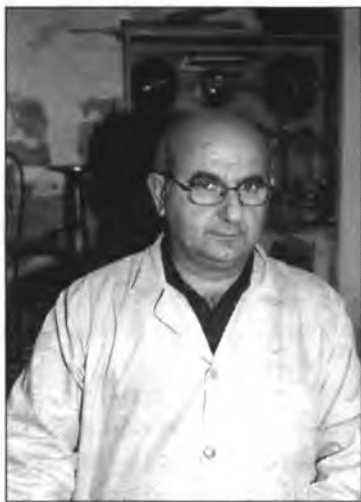
Na Maria Magdalena Pujades és la madona jove de la Gestoria Pujades a la Plaça de l'Ajuntament d'Inca. Immobiliària, autoescola, gestoria... Son pare, en Miquel Pujades, va obrir aquesta empresa fa 41 anys. Tel. 971 500 558

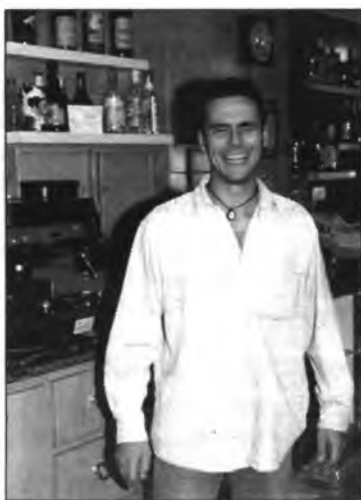
Fa 2 anys que n'Isabel Alonso regenta la Ferreria Mallorca al carrer de Costa i Llobera, 157 d'Inca. Fan barreres, arrambadors, portes automàtiques etc. Tel. 971 501 980

Fa 5 anys que en Bernat Meto i na Margalida Gual obren la Cafeteria sa Plaça, a la Plaça de Santa Maria la Major d'Inca. Plats combinats a 1000 ptes. i, són del Barça. Tel. 971 883 995

Des dels 14 anys en Pere Socies fa de fuster. Ara fa 14 anys se va posar pel seu compte i va obrir la Fusteria Socies a la barriada des Blanquer d'Inca. Tel. 971 501 679

Fa 2 anys que els germans Martorell regenten el Bar Ponent a la barriada de Crist Rei d'Inca. Tel. 971 502 086

La pau dels botxins

PER QUIM GIBERT, PSICÒLEG

Dels romans s'explica que sempre cercaven la pau a mesura que eixamplaven el seus confins. Roma deia fer mans i mànigues per evitar entrar en combat amb els cabdills dels nous països annexionats. Res aturava, però, els seus legionaris a l'hora d'ocupar sense miraments els punts claus de les seves conquestes. I un cop controlada militarment la situació no tenien cap inconvenient a llençar compressives proposades de pacificació entre els representants d'aquests pobles incorporats a sang i fetge. La proposta romana era plantejada com qui té una deferència amb una colla d'amics per no violentar la sort de la nova província imperial.

Aquesta mena de cinisme, en forma de favor, no és exclusiu de la pax romana. Els imperis, tant a Europa com a arreu, han usat aquests mètodes a tort i a dret: "Arriben i envaeixen la nostra terra, i si ens hi resistim, ens empresonen i maten", denunciava Daiak, un ancià de Malàisia, arran dels embats brutals que han sofert al llarg de la història. En una cançó dedicada al comandant Che Guevara, en Raimon diu que de vegades la pau no és més que por: "És com un desert sense veus ni arbres / com un buit immens on moren els homes". Si la història diuen que l'escruien els vencedors, la pau també la fixa qui talla el bacallà.

L'investigador Heinz Dieterich Steffan assenyala que l'any 1573 Felip II modifica, en les ordenances referents a les possessions espanyoles a Amèrica, el terme conquesta pels de penetració pacífica i poblament: "El newspak del colonitzador, com qualsevol altre discurs de dominació, utilitza la majoria d'aquestes tècniques psicolingüístiques per afiançar el nou ordre i convertir el fet conjuntural -possiblement transitori- de la conquesta en un fet consumat. La mateixa Corona espanyola adequa oportunament la seva ideologia legitimadora a les canviants necessitats d'indoctrinació colonial".

Les expressions que no convé exterioritzar són reconvertides en eufemismes. I així, si mai han de niar en el nostre subconscient, que prèviament hagin estat ben empolainades. L'any 1959 el franquisme no va dubtar a celebrar a so de

bombo i platerets els seus "25 años de paz", tot i que les noces d'argent de la dictadura espanyola havien vingut precedides d'un estat d'excepció el 1957 i altres mesures repressives de caràcter molt dur (serveixi d'exemple l'afusellament de Grimau). Paral·lelament, de la progressiva pèrdua de les colònies africanes (El Rif 1956, Guinea Equatorial 1968, Ifni 1969, Sàhara 1975), el govern feixista de Madrid en va dir "cessió". Franco era pintat com un personatge entranyable i carregat de detalls amables.

Qui posseeix la paraula, sota l'aparença del sentit comú, es fa amb el domini social d'un àmbit que vol controlar.

Pilar Rahola explica del ministre espanyol Mayor Oreja que és un home de mirada afable, de parlar reposat, de maneres pacífiques: "Fins i tot té una certa tendència a la pedagogia, però el que diu, embolcallat de suavitat, és d'una rudesia i d'una virulència terribles". Ha estat molt trist veure l'immobilisme de l'executiu d'Aznar en el País Basc o els constants advertiments de fractura social arran de la llei del català l'any 1997. Al costat d'això, els conservadors espanyols parlen una i altra vegada d'una convivència, d'una pau que tant per a bascos com per a catalans només és subjugació a l'Espanya voraç.

El sociolingüista Bernat Joan constata el poder de la paraula quan la pràctica de tota una sèrie de canvis semàntics contribueix a buidar de significat uns determinats mots i a modificar el significat d'altres: "Així, s'impedeix que la tradició pugui influir com a element d'afermament significatiu o de comparació semàntica posterior". És per això que temps enrere l'historiador Josep Benet va trobar ridícul l'intent del PP de declarar-se hereu de Francesc Cambó: "Si el PP vol heretar Cambó, que se separi de Madrid i fundi un partit català, com la Lliga".

Els altaveus dels grups de poder són els que es prenen la llibertat de posar noms a les coses i a les idees. El seu és un vocabulari creador de realitats fetes a mida. Com la de "la puesta de largo de la Constitución", d'una constitució suposadament democràtica que no garanteix la parietat de les nacions peninsulars. Ω

MATARÓ/MARESME.- La comissaria de la Policia Nacional va ser l'objectiu de la segona marxa amb torxes que va recórrer els carrers de Mataró sota el lema "Pere Boix absolutió", el dissabte 21 d'octubre. Recentment la jutgessa d'Arenys de Mar, M^a del Mar Guillem Socías ha condemnat al militant ecologista a dos anys de presó pel delictes d'amenaces, basant-se en argumentacions malintencionades i contràries al sentit comú, fetes per policies que no han volgut investigar els veritables autors dels anònims de caire feixista; tant sols basant-se una prova pericial caligràfica feta per la policia "científica" de Barcelona, a mida dels desitjos dels seus col·legues de la Policia Nacional, obviant totes les proves i argumentacions de la defensa, i arrodonint-ho amb una sentència plena d'afirmacions criminalitzadores contra els grups d'esquerres i independentistes. La marxa va transcórrer amb tota normalitat, acompanyada per tambors i un taüt de cartró on es podia llegir "RIP Justicia", la visió de la manifestació era més aviat tenebrosa, al que també ajudaven les torxes. Al finalitzar l'acte es va fer una sàtira burlesca, on s'anomenava la comissaria de "laboratori de la repressió" denunciant així les actuacions tant de la policia com de la Guàrdia Civil al Maresme. Segons CODE-SEMA (col·lectiu al que pertany l'acusat), el cas Pere Boix s'emmarca, juntament amb tants d'altres que anirien des dels desallotjaments fins a les detencions a la consulta social contra el deute extern, dins l'estratègia repressiva del PP. CODESEMA + Contra-Infos 23/10/00 Ω

CORNELLÀ/BAIX LLOBREGAT.- El passat dissabte 21 d'octubre es van fer unes jornades en record a Jorge Bolancel, que va morir ara fa 3 anys, suïcidant-se després d'estar detingut a la comissaria. I també per recordar altres casos tràgics d'assassinats comesos per la policia, com la mort de Pedro Alvarez, ara fa set anys. O les més properes en el temps, com l'assassinat de Moises Esparza a Sabadell el 13 de gener del 99, o el cas de Toni Cordero, mort a la comissaria després d'haver-li negat assistència mèdica per l'asma que patia. A aquests casos concrets se li han d'afegir totes les morts que es produeixen i que no surten a la llum pública. En tots els casos les morts han estat envoltades d'irregularitats policials, informes manipulats, versions contradictòries. A Cornellà la jornada va començar amb un taller d'agitació, després va continuar amb un dinar popular, un passi de vídeo sobre el cas de Pedro Álvarez, i finalment una manifestació on hi van assistir unes 120 persones es va passejar per tota la població, pintant algun mural contra la impunitat de les forces de seguretat i cridant lemes com Ni Oblit Ni Perdó, policia assassina, o contra els abusos de poder. Contra-Infos 23/10/00 Ω

CONSTRUCCIONS I REFORMES

Jesús Pazos Creo

Carrer Xadó, 3
07600 El Molinar

Tel. 971 240 364
649 237 547

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA

El ple renaixement europeu (1491-1520): any 1495

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

DEFENSEM LA NOSTRA HISTÒRIA CONTRA LES MANIPULACIONS DEL P.P.-REAL BORBÒNICA ACADEMIA DE LA HISTÒRIA, QUE PRETENEN REINSTAURAR D'AMAGAT LA "FORMACIÓ DEL ESPÍRITU NACIONAL" FRANQUISTA.

"La Història és mestra de la vida". (Dita llatina).

"La Història és el millor mestre per als alumnes distrets". (Indira Gandhi, 1917-1984, estadista hindú)

"El millor profeta del futur és el passat" (Lord George Gordon Byron, 1788-1824, poeta i aventurer romàntic anglès)

"El passat defineix el present perquè la humanitat no és mestressa de la seva pròpia història" (Sigmund Freud, 1856-1939, psiquiatra austro-jueu, fundador de la Psicoanàlisi)

"No crec pas en l'esperança d'esdevenir millors, ni en el progrés. Jo llig quasi més història que no literatura. I la història ensenya". (Alvaro Mutis, any 1997).

"Entre d'altres exercicis de l'esperit, el més útil és la Història". (Caius Salustianus Crispus, 86-34 a.C., polític i historiador romà).

"Allò curiós no és pas com és escrita la Història, sinó com ha de ser esborrada" (Manuel Alcántara, 1928-..., poeta i periodista foraster).

"Aquells qui no se'n recorden del passat es troben condemnats a repetir

lo". (George Santayana, escriptor madrileny en anglès, ignorat per l'integrisme monolingüista espanyol).

"...els que no saben d'història acostumen a no tenir criteri polític, o a no tenir un criteri apriorístic que per qualificar-lo d'una manera o altra s'ha acabat per dir-ne filosòfic..." (Enric Prat de la Riba, 1870-1917, president de la Mancomunitat de Catalunya, a les cartes a en Joan Manyé i Flequer).

"Els savis diuen, i no sense raó, que qualsevol que desitgi de preveure el futur li caldrà consultar el passat; entre els esdeveniments humans n'hi ha que se semblen als dels temps anteriors. Açò prové del fet que són creats per homes que han estat, i seran sempre, animats per les mateixes passions, i així que ells han de tenir necessàriament els mateixos resultats". (Niccolò Machiavelli, 1469-1527, polític, historiador i tractadista florentí, teòric del "pragmatisme" polític).

Ca.1495:Comença a ser estampat el trasllat fet per J. Roís de Corella de la Vita Christi del cartoixà Ludolf de Saxònia: Publicat "Lo Tercer del Cartoixà".

Mor el poeta Pere Torroella.

Cristofor Colom. Felanitx 1451 - Valladolid 1506

1495: El governador Pere d'Ortafà afirma que la meitat de la població de Perpinyà és oriünda del regne francès, la majoria occitans, d'on semblen provenir molts trets del dialecte rossellonès.

"Lo Quart del Cartoixà" és estampat a València (trasllat d'una obra de Ludolf de Saxònia feta per Roís de Corella), esdevindrà popularíssim. El mateix any ja és reeditat.

Els bens de la Mesquida de Granada, segons un document del Duc del Infantado, encara no paguen impostos.

Són incoats a la Hispaniola processos contra Colom.

Dieta de Worms: "Pau general perpètua" per a tot l'imperi, tribunal comú a Francfort, creació del primer impost imperial (per a despeses de guerra). Els suïssos s'hi oposen.

Abdicació d'Anfons II de Nàpols a favor de son fill Ferrante II. Els francesos recorren Itàlia fàcilment, s'emparen de Nàpols i en destronen Ferrante II. Ensorrament dels estats italians.

La victòria d'en Savonarola era massa colpidora com per a no aixecar gelosia i sospites. Un partit florentí anomenat els "Arrabbiati" és format per a oposar-se-li. Aquests enemics interns formen una aliança amb poderoses forces externes, entre les quals el duc de Milà i el papa Borja, els quals s'havien adherit a la Lliga Santa contra el rei francès i veien en Savonarola el principal entrebanc perquè Florència se'ls hi afegís. Després que Florència rebutjàs fermament la Lliga...

21.7.1495: El Papa envia a Savonarola un breu en el qual lloa els miraculosos fruits del seu treball i el crida a Roma per a pronunciar les seves profecies. Venint tot plegat del Borja, el parany era palès, i el predicador contesta que per raons de salut li fos estalviat el viatge. El Papa queda aparentment satisfet.

8-9-1495: Sota pressió dels seus amics polítics i dels enemics d'en Savonarola, el Borja envia un segon breu en el qual les lloances es tornen vituperis. L'ordena d'anar a Bolonya sota pena d'excomunicació. Savonarola li respon amb fermesa respectuosa, tot i fent notar més de 18 errades en el breu papal.

16.10.1495: Nou breu papal per a prohibir-li de predicar.

10.1495: Dels de la Península envien un representant reial per a cercar en Colom a la Hispaniola. En Colom lliura el govern a son germà Bertomeu car ha de tornar per a defensar-se de les acusacions que li han fet.

1495-1513: "Cròniques de Catalunya", d'en Pere Miquel Carbonell.

LA BALADA DE LA GARSA I L'ESMERLA

Ab los peus verds, los ulls e celles negres,
pennatge blanc, he vista una garsa,
sola, sens par, de les altres esparsa,
que del mirar mos ulls resten alegres.
I, al seu costat, estava una esmerla,
ab un tal gest, les plomes i lo llustre,
que no és al món poeta tan il·lustre
que pogués dir les llaors de tal perla.
I ab dolça veu, per art ben acordada,
cant e tenor, cantaven tal balada:
Del mal que pas no puc guarir
si no em mirau
ab los ulls tals, que puga dir
que ja no us plau
que io per vós haja morir.
Si muir per vós, llavors creureu
l'amor que us port,
e no es pot fer que no ploreu
la trista mort
d'aquell que ara no voleu.
Que el mal que pas no em pot jaquir,
si no girau
los vostres ulls, que em vullen dir
que ja no us plau
que io per vós haja morir. Ω

Joan Roís de Corella
(València c.1433 / 1443-1497)

Espanya borroka

Una notícia poc coneguda (no debades els mitjans de comunicació espanyols s'han dedicat a silenciar-la) és la d'aquell regidor del PP d'Ermua, José Maria Cordón, que rebia amenaces telefòniques de mort per tal que deixés el seu càrrec. Després de les investigacions portades a terme per l'Ertzaintza, es descobrí que les amenaces les feia una militant del PP

de la localitat, Berta Abelleira. Berta havia estat regidora a Ermua durant la legislatura en la qual ETA morí en Miguel Angel Blanco. Berta era la número 4 del PP a les llistes electorals de la ciutat, i anava sempre presumint de la seva escorta, i s'ho passava d'allò més bé acudint a tota mena d'homenajes a Madrid, Sevilla, Saragossa, etc. Durant les eleccions municipi-

pals de l'any passat, el PP pensava que treuria 6 regidors a Ermua, però només en tingué 3, i Berta, que era la número 4, perdé el seu càrrec de regidora; aleshores començà a amenaçar de mort, en nom d'ETA, des del seu mòbil, al seu company Cordón, que havia aconseguit entrar a l'ajuntament amb el número 3 de la llista, si Cordón s'esporguava i deixava el seu lloc, Berta entraria com a regidora al consistori d'Ermua. Malgrat l'escàndol, na Berta no ha estat

penalitzada. I jo em pregunto: Quants "Bartolins" i Bertes amb el carnet del PP existeixen i con-

tinuen fent negoci amb l'existència d'ETA? Ω

Alexandra Arnau

Muebles
Campus Rustic S.L.

Mobles de Cuina

C/ Castillo de Bellver, 5A
07300 INCA

Tel. 971 50 03 49

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

Literatura i antifranquisme. La Ciutat del Sol i el record de les Germanies

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Els rebels i bandejats de La Ciutat del Sol, descendents sense saber-ho d'Espàrtac i els il·luminats de totes les sectes cristianes que s'han oposat a Roma

És evident que el títol que he posat a la novel·la, *La Ciutat del Sol*, és un homenatge directe a Tommaso Campanella. O als herois anònims de qualsevol revolució contra els opressors que hagi hagut haver-hi en el món en qualsevol època i contrada. Aquí no hi ha cap engany ni disfressa: es tracta, mitjançant aquest títol, de retre aquest homenatge directe a tots els homes i dones que, des de l'origen del temps, han lluitat -i lluiten!- per anar bastint la societat nova somniada per tots els pobles. Els bandejats de *La Ciutat del Sol*, com els essenis, les tribus rebel·lades contra Roma (la Gàl·lia, Hispània, Dàcia, els jueus que resisteixen a Jerusalem, a les fortaleses d'enmig del desert, els anabaptistes de Múnzer o els pagesos mallorquins dels segles XV i XVI), són fills espirituals de tots els corrents crítics que han pugat per acabar amb les injustícies, per bastir un món nou, més just i solidari. Els protagonistes de *La Ciutat del Sol*, d'amagat de nobles i inquisidors, parlant a cau d'orella, han sentit, en el Call, explicar l'existència de països i contrades on no regna l'espasa, l'oprobri, les fogueres i les tortures de la Inquisició. Per això volen marxar de l'illa. Els rebels i bandejats de *La Ciutat del Sol*, descendents sense saber-ho d'Espàrtac i els il·luminats de totes les sectes cristianes que s'han oposat a Roma són, en el fons, els precursors dels patriotes catalans que s'oposen a Felip V i donen la vida per la llibertat en defensa de la pàtria; són els precursors de Villa, Zapata, Makhnó, Marx, els obrers de Xangai, qualsevol patriota del Vietnam en lluita contra l'imperialisme, els zapatistes mexicans ara mateix o els guerrillers de Txetxènia fent front a la brutal agressió del capitalisme i imperialisme rus.

Els protagonistes que surten un dia del port de Ciutat a

l'aventura, fugint de la repressió política i religiosa, són també heterodoxos, gent que ha lluitat igualment contra les classes dominants illenques (especialment en temps de les Germanies)

No hi ha cap dubte que la meua *Ciutat de Sol*, servint-se de l'anècdota d'un grup de bandejats mallorquins del segle XVI, vol anar explicant la permanent recerca de la humanitat -feta a través de totes les èpoques i de tots els segles- en el camí abans indicat: germanor, justícia, fraternitat entre poble i homes. Evidentment els protagonistes que surten un dia del port de Ciutat a l'aventura, fugint de la repressió política i religiosa, són també heterodoxos, gent que ha lluitat igualment contra les classes dominants illenques (especialment en temps de les Germanies); intel·lectuals jueus represaliats pel clergat, esclaus àrabs, descendents dels antics senyors de l'illa abans de ser conquerida pels catalans o, molts d'altres, esclaus del nord d'Àfrica, fets presoners en els nombrosos combats entre naus cristianes i sarraïnes que s'esdevenen en el Mediterrani; frares, sacerdots que, vista la misèria moral de l'església del moment (lliurada totalment a la defensa d'una injusta, ferotge societat de classes) decideixen prendre part en la lluita per un món millor fent costat a rebels i bandejats. Com diu un dels protagonistes: "En realitat érem gent marcada pel destí. Jueus conversos, rebels de fora vila, bandejats, esclaus que havien comès crims, frares de mal viure. Tots amb possibilitats de caure en mans del Tribunal de la Santa Inquisició i anar a galeres tota la vida. Més d'un portava ben marcades a l'esquena les fuetades donades pels botxins enmig de la plaça de Cort". Personatges ben curiosos i alhora marcats ja per sempre, davant les classes dominants, pel seu provat esperit de rebel·lia. Vet aquí una petita relació d'algun d'aquests personatges de llegenda que formen part de la imaginària expedició que forma el gruix de l'anècdota de *La Ciutat del Sol*: "Gaspar Nadal, capellà,

doctor en dret i beneficiat a la parròquia de Sant Nicolau, de Palma, de vint-i-set anys d'edat, predicava sovint contra els nobles i principals dalt de la trona. Condemnat pel Sant Tribunal, acabà per les serralades d'Escorca com a bandejat. En Toni Campins, natural de Santa Margarida i veí de Ciutat, donà verí als seus senyors. Condemnat, patí deu anys de galeres. En Felip de Son Abrines, felanixer, era expert en filtres màgics i encanteris amorosos. També remà a galeres. Havia estat pres per brui-xot. En Joan Palou, en Pere Vivó, en Martí Isern, agermanats, fills d'agermanats..."

Què cerquen els agermanats, els jueus conversos, els rebels que marxen de Mallorca a la recerca d'un món millor enllà de la mar?

Què cerquen els agermanats, els jueus conversos, els rebels que marxen de Mallorca a la recerca d'un món millor enllà de la mar? ¿La Terra Promesa del poble d'Israel, el reialme de Déu damunt la terra, el somni que alletà generacions i generacions d'esclaus jueus abans de poder sortir de l'esclavatge a què eren sotmesos per les classes dominants d'Egipte? En el fons, durant segles, les classes oprimides d'arreu del món cristianitzat empraven la Bíblia, el que coneixien de l'Evangelí, com a eina intel·lectual, com a instrument de lluita i coneixement, com a font d'inspiració. L'"Era Nova" anunciada pels profetes de l'Antic Testament, el "reialme dels justos" que es troba arreu de les predicacions religioses, és la força teòrica que servirà a una humanitat que ja no creu en els déus imperials ni en la societat esclavista. El primitiu cristianisme mina a poc a poc l'estructura de la societat esclavista romana. Tampoc els esclaus que comanda Espàrtac no havien cregut en els déus de l'estat esclavista imperial. D'ençà l'Evangelí, d'ençà la progressiva cristianització d'Europa (amb totes les seves contradiccions), la idea de la necessària justícia sobre la terra, de la fraternitat entre els homes, del menyspreu a la riquesa aconseguida

injustament, la idea de bastir un món solidari fet per l'home i a la mida de l'home, on no existeixin ni senyors ni esclaus, ni pobres ni rics, va fent-se part (fins els nostres dies) de tots els moviments revolucionaris, de totes les revoltes antisistema que s'han esdevingut durant aquests dos darrers mil·lennis. Des dels agermanats mallorquins i valencians o els comuners de Castella fins als guerrillers antiimperialistes dels anys seixanta i setanta que procedeixen de la Teologia de l'Alliberament o del marxisme (o d'ambdós moviments alhora), la recerca d'aquesta *Ciutat del Sol*, de la Icària (compendi transformat per la imaginària popular de la Terra Promesa de la Bíblia) és l'eix que mou qualsevol de les lluites que hi ha contra els poderosos. Vegeu la interessant aportació a aquest debat feta per Dominique Desant en l'obra *Los socialistas utópicos* (Anagrama, 1973) o la *Historia de la utopía de Jean Servier* (Monte Àvila Editores, 1969), sense -ni molt manco!- deixar de banda l'imprecindible "bíblia" de Raoul Vaneigen, el famós *Tratado del saber vivir para uso de las jóvenes generaciones* (Anagrama, 1977), instrument bàsic de combat per als joves revolucionaris francesos del maig del 68 (i de rebot de tot el món).

Recordem, ni que sigui de passada, l'odi que els filòsofs precursors del nazisme (especialment Nietzsche) tenien al cristianisme i al marxisme ("religions d'esclaus" en opinió de Nietzsche i Hitler). Hitler sabia molt bé (i tota la seva colla de professors universitaris que li feien de corifeus) que el bolxevisme (la darrera encarnació marxista) era fill directe de l'Evangelí, de tots els gran moviments herètics, del l'anomenat "socialisme utòpic". Per això el hitlerisme pugna per acabar amb marxistes i cristians i, sobretot, amb el poble jueu, que, per als nazis, és el poble que engendrà la "maleïda idea" de la recerca de la "Terra Promesa", la igualtat entre els homes de tots els estaments socials i de totes les races. Igualitarisme dels pobles davant la salvació divina, iguali-

tarisme social. Vet aquí la bèstia negra dels reaccionaris de qualsevol època i contrada!

Vegeu la imprescindible obra de Lukács *El asalto a la razón*. La trajectoria del irracionalisme des de Schelling hasta Hitler (Grijalbo, 1968).

Sortosament ha anat finint el maleit reialme del pseudomarxisme estalinista, la ideologia de la burgesia "roja"

Ho diu ben clarament un altre dels protagonistes de *La Ciutat del Sol*, la meua novel·la homenatge a Tommaso Campanella i tots els utopistes: "Per això dic que anar a la recerca de l'Inconegut era anar a cercar el cel sobre la terra, el paradís de les Sagrades Escriures...". Hi ha, en aquestes pàgines (i està fet ben expressament), un eco concret de la Utopia de Tomàs Moro, de la Icària de Cabot: de ben jove vaig estudiar els clàssics universals del socialisme utòpic, i encara avui els repàs sovint. Els nostres protagonistes, sense ser-ne gaire conscients (no són intel·lectuals ni molt manco filòsofs professionals; si de cas revolucionaris instintius, rebels contra les injustícies de la societat del seu temps), duen dins la sang, en el subconscient, aquella idea de l'Apocalipsi de Sant Joan (l'arribada de la fi dels segles, el foc caigut del cel, l'extermi mitjançant el foc de la corrupció -Roma- que, juntament amb la imatge d'un Crist que, a fuetades, treu els mercaders del Temple, il·lustra, per als nostres protagonistes, el que hauria de ser aquesta utòpica Terra Promesa.

Quan un dels protagonistes de *La Ciutat del Sol* explica: "Deien els pares que tots els homes i dones que lluitaven contra els nobles s'anomenaven 'agermanats' perquè es consideraven iguals, germans en Jesucrist". Com no hem de trobar, en aquests pensaments, un eco de Rousseau, de Gracchus Babeuf? En el Manifest dels Iguals (un virulent atac dels republicans comunista-revolucionaris francesos contra els servils que han destruït el millor de la Revolució francesa, que no volen anar més

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

E P U I

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

enllà, fins arribar a la justícia social, a la fi de tots els privilegis econòmics) hi torna a haver el ressò de les lluites que, sota el signe de l'evangeli, s'han portat a tot Europa durant divuit segles. Més tard arribaran Saint-Simon, Charles Fourier, Victor Considérant, Constantin Pecquer, Becker, Büchner, Weidig, Weitling, i encara Robert Owen, Étienne Cabet i Proudhon. Malgrat els atacs de Marx i Engels contra aquest "socialisme utòpic" que prové, en bona mesura, del cristianisme... ¿es pot entendre el marxisme sense les aportacions de tots els revolucionaris abans esmentats? ¿D'on hauria sorgit l'arsenal ideològic que porten tots els corrents revolucionaris del segle XIX i XX (i segurament del XXI!) sense aquest fil permanent que serva la memòria de lluites, comunes i falansteris? Sortosament ha anat finint el maleït reialme del pseudomarxisme estalinista, la ideologia de la burgesia "roja" que, en nom del socialisme, havia expropiat la revolució al poble treballador. Ara, sense crosses burgeses (malgrat que portassin la falç i el martell), el pensament rebel del segle XXI pot avançar fins a retrobar les aportacions revolucionàries de tots els moviments del passat. Els protagonistes de La Ciutat del Sol, sense saber-ho ni molt manco teoritzar-ho, van a la recerca d'un Marx o un Freud deslliurats de les seves cotilles, la disfressa amb què els vestiren poders ben concrets, atemorits davant els seus brillants pensaments ardents (la revolta permanent, la fi de la mentida conscient, de la ideologia dels opressors). Victor Hugo deia: "La utopia és la veritat del demà"; i Marta Harnecker afirma (vegeu La izquierda en el umbral del siglo XXI): "La política no és l'art del que és possible, sinó l'art de bastir la força social i política que faci possible el canvi de la realitat fent possible un esdevenir que avui ens sembla impossible". Ω

Front Polisario al Parlament europeu

CECILI BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

MOHAMED SIDATI és membre de la direcció nacional del Front Polisario. Dimarts passat, dia 17 d'octubre, va intervenir al Parlament Europeu, davant dels membres de la Delegació Magrib. Hi va fer afirmacions ben sucoses. Molt dignes de ser tregudes ben presents, sobretot ara que som en uns dies de presència i convivència balear a territoris sahrauins..

Les declaracions del Sr. Mohamed Sidati també adquireixen molt relleu, sobretot si hom té present que el proper mes de novembre es compleixen vint-i-cinc anys de la invasió del territori del Sàhara occidental per les tropes del Marroc i Mauritània. Just quan Espanya abandonava la colònia on havia estat present des de l'any 1884.

Comença el Sr. Sidati apuntant cap al comportament lamentable de la potència colonial espanyola, a favoridora d'una situació que ha generat un conflicte tan llarg i dramàtic per al poble sahrauí. Com a conseqüència, Marroc, després que Mauritània se'n retirés l'any 1979, ha volgut continuar imposant la seva voluntat colonitzadora damunt del territori sahrauí.

Des dels inicis, el conflicte del Sàhara és un conflicte de descolonització. Així ho ha reconegut en diverses ocasions l'Organització de Nacions Unides i el Tribunal de Justícia de la Haia. La solució a aquest conflicte de descolonització passa inexorablement per l'exercici del dret a l'autodeterminació del poble sahrauí, mitjançant un referèndum lliure, just i transparent.

Després d'uns anys de molt tre-

ball, difícil i molt costós, les Nacions Unides fan pública el mes de gener de 2000 la llista provisional que inclou 86.349 persones amb dret a votar en aquest referèndum d'autodeterminació sahrauí.

El Sr. Sidati, a la seva exposició, esmenta la importància decisiva i crucial que comporta aquesta llista: des de l'alto el foc de l'any 1991, la MINURSO - Missió de Nacions Unides per als Refugiats del Sàhara Occidental -, ha gastat 600 milions de dòlars, s'han succeït els esforços de 3 Secretaris Generals de l'ONU, de 6 representants especials, d'un enviat personal - James Baker -, no menys de 30 resolucions del Consell de Seguretat i 10 de l'Assemblea General.

Tots aquests esforços i despeses financeres no poden quedar en no-res, conclou el Sr. Sidati. Les maniobres obstruccionistes del Marroc no poden tenir més pes que totes aquestes iniciatives internacionals. Els obstacles i ajornaments imposats pel Marroc a l'aplicació del Pla de Pau de les Nacions Unides no pot fer fracassar tot el procés del referèndum d'autodeterminació.

Davant la delegació parlamentària europea, el Sr. Sidati lamenta profundament que el Secretari General i el Consell de Seguretat de l'ONU no hagin donat més mostres de fermesa davant d'uns representants com els de Marroc que no respecten els compromisos contrets ni cooperen lleialment amb la MINURSO.

Reitera el Sr. Sidati, i ho diu

amb tota claredat, que no hi ha cap altra via acceptable per al poble sahrauí que el procés del referèndum d'autodeterminació. Aquesta és la raó de ser i la feina de la MINURSO. Recorda que el proper dia 3 d'octubre d'enguany, la mateixa Assemblea General de Nacions Unides va tornar a confirmar la validesa del Pla de Pau, basat en l'organització d'un referèndum d'autodeterminació lliure, just i transparent.

Amb tota rotunditat, el Sr. Sidati acaba dient als membres de la delegació parlamentària europea que, per al Front Polisario, **qualsevol abandó del Pla de Pau de les Nacions Unides no pot ser considerat més que com una ruptura de l'alto el foc en vigor des de l'any 1991**, el qual haurà de posar fi a la presència de la MINURSO al Sàhara occidental.

S'obren, per tant, de cara al futur opcions molt difícils de prendre que també hauran d'interpel·lar la Unió Europea. Segons afirma el Sr. Sidati, Europa disposa de tots els mitjans polítics necessaris per convèncer Marroc de la necessitat de canviar d'actitud, i d'assegurar-ne la cooperació en la correcta aplicació del Pla de Pau de les Nacions Unides.

"Convé que se sàpiga" - diu el Sr. Sidati - "que un Magrib estable i unit mai no podrà ser construït damunt les despulles d'un poble com el sahrauí. Treballar per la pau al Sàhara occidental és treballar per una verdadera estabilitat a la regió, com també per al seu desenvolupament econòmic i

social".

Per al Sr. Sidati ha arribat el moment d'actuar. Proposa que es concreti una visita d'una delegació oficial del Parlament Europeu al Sàhara, amb la finalitat d'entrevistar-se amb les dues parts en conflicte, el Front Polisario i el Marroc. Considera necessari que aquesta delegació europarlamentària prengui coneixement directe de la realitat que es viu als campaments de refugiats sahrauins, com també als territoris ocupats pel Marroc.

"Només una visita damunt del terreny, com preveu la resolució europarlamentària del proper mes de març sobre el Sàhara, ha de permetre al Parlament Europeu constatar la realitat de l'ocupació i la repressió exercides pel Marroc, i la urgent necessitat d'aportar ajuda i protecció al poble sahrauí que viu als territoris ocupats" - afirma el representant del Front Polisario.

"De l'actitud que prengui la Unió Europea dependrà en gran part el restabliment d'una pau justa i definitiva al Sàhara occidental o l'escalada de les tensions i desviaments que portin a la represa de les hostilitats, amb totes les conseqüències devastadores per a la regió i, en conseqüència, també per a la mateixa Europa".

En un moment tan delicat com aquest, és molt bo que, des de les Illes Balears, donem una passa endavant en el suport i l'encoratjament que adreçem directament a un poble, com el sahrauí. Un poble que no només es resisteix a desaparèixer del mapa de la història, amb totes les seves forces, sinó que s'ofereix a aportar a la resta de pobles de la regió mediterrània una inestimable i molt fructífera col·laboració en el futur. Ω

Mallorca, 18 d'octubre de 2000.

Palma, una tallada especulativa en el Mercat Europeu

La Ciutat de Mallorca a penes ha corregit els efectes del boom turístic dels anys seixanta i setanta. Tot aquell cúmul de despropòsits urbanístics i demogràfics de dècades passades, semblen tira del carro d'aquells temps desafortunats.

Palma és avui una Ciutat relativament gran que creix de forma caòtica i abandonà el seu centre històric, el qual avui és una tallada suculent i especulativa en el mercat europeu.

Ciutat va créixer per motius que tots coneixem. Els espe-

culadors de sempre, els d'antany, com els d'ara, posaren en primer pla el seu benefici econòmic deixant als ciutadans les càrregues i les servituds.

Que ha fet la nostra administració, inclòs en època ja democràtica? Poc o quasi res. Dit d'una altra manera; el mercat ha estat poc o gens regulat des dels poders públics. El resultat: a major població, majors problemes: més cotxes, més contaminació, més residus, major edificabilitat,

més especulació, menys societat vertebrada i solidària.

Ningú i res pot justificar l'esvaïment d'aquella Ciutat d'abans, més petita, més bella, potser més pobra, però la celebritat dels polítics descansa en guanyar la utopia del futur, partint d'un present millorat. No se tracta de mercadejar temps bons per dolents i al revés, sinó partir d'uns principis creïbles i il·lusionats: pacificar, equilibrar, reconduir. Ω

Pere Felip i Buades

MONTUÏRI

Fa un any que en Benet Rigo regenta el Bar can Pieres a la Plaça Major de Montuïri. Despatxa entrepans i begudes. És un bar del Mallorca. Tel. 971 646 460

Animals de companyia
Peixos tropicals
Aquareis i rèptils
Perruqueria canina

C/. General Luque (Davant la caserna militar)
Tel. 971 880 348 INCA

Cafeteria - Restaurante
BONAIRE
Menú
Dies feiners 925
Diumenges 1.400
Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

El caràcter

"Asseguda, escoltant en Larkin, m'adoní que em trobava en presència de quelcom que ni de casualitat havia vist abans, més a prop d'alguna força primigènica que no pas d'un home: un huracà, una onada de la gran tempesta, l'ímpetu de la vida en primavera i la marcida aledada de la tardor, tot semblava emanar del poder amb què parlava. Pareixia com si la seva personalitat prengués, assimilàs i engegàs cada emoció que corpenia la munió que l'envoltava, cadascun dels seus patiments i alegries que havien sentit, expressat i santificat. La gran força elemental present en totes les gents se n'havia endin-sat en sa natura per sempre més... Aquesta força canvià màgicament la vida dels treballadors dublinesos..."

(Constance Markiewicz, escriptora polonesa de les primeries del segle, en parlar del cap sindicalista i independentista irlandès)

"Qui no té caràcter no és un home: és una cosa"
(Nicholas-Sebgastien Roch, "Chamfort" 1741-1794, moralista il·lustrat francès)

"El caràcter és la meitat del destí"
(Raoult Guerin de la Grasserie, 1839-1915, filòsof francès)

"El caràcter de l'home és el seu destí"
(Heràclit d'Efes, ca.540-475 a. de C., filòsof grec)

"Els caràcters no canvien. Els parers es trastoquen, però sols els caràcters es despleguen". (Benjamin Isaac Disraeli, 1804-1881, comte de Beaconsfield, estadista i escriptor juevo-anglès).

"L'home que fa un caràcter, en fa els enemics"
(Edward Young)

"El vostre pensament és el de les xerrameques i els falsos plaers. El meu és el pensament d'aquell perdut en sa pròpia terra, estranger dins sa pròpia nació, solitari entre sos parents i amics.

El vostre pensament fa sonar trompetes quan balleu. El meu prefereix l'angoixa de mort a la vostra música i dansa.

El vostre pensament us fa aspirar a títols i càrrecs. El meu m'exhorta a servir amb humilitat.

El vostre pensament diferencia el pragmàtic de l'idealista. El meu descobreix que la vida és una, i que ses mesures i pesos no coincideixen pas amb els vostres. Aquell que etiquetes d'idealista, pot ser un home pràctic.

El vostre infon arrogància i superioritat dins els cors. El meu sembla l'amor a la pau i el desig d'independència.

Vosaltres teniu el vostre pensament i jo el meu".
(Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanés).

"El caràcter és la suma de les tendències per a actuar en certa direcció"

"El caràcter és una voluntat forta, dirigida per una consciència tendra". **Huxley**
(Aldous Leonard Huxley, 1894-1963, escriptor anglès).

"Els grans esperits han trobat sovint l'oposició violenta de les ments dèbils"

"La feblesa d'actitud s'esdevé feblesa de caràcter".

"Qualsevol que mai no ha comès una errada mai no ha assajat res de nou".

(Albert Einstein 1879-1955, Físic i matemàtic juevo-alemany nacionalitzat nordamericà, Premi Nobel de Física 1921 i el més destacat científic del s.XX).

"Una persona amorosa viu en un món amorós. Una persona esquerra en un món esquerp. Tothom s'aplega amb el seu mirall".
(Ken Keys)

"Allò que en diem caràcter és una força reservada que actua directament per presència i sense mitjans. És concebuda com una certa força indemostrable, un tret de família o de geni pels impulsos del qual hom es guia, però que no en pot ensenyar consell".

"El caràcter d'una persona i el seu jardí reflecteixen la quantitat el rostoll arrencat en la temporada en decurs".

"Cap canvi de circumstàncies no pot reparar un defecte de caràcter".

"Caràcter és fer allò que cal quan ningú no hi guaita".

(Ralph Waldo Emerson, 1803-1882, polític i pensador nordamericà).

"El caràcter és el que sou en la fosca".
(Wight L. Moody).

"Tothom té tres caràcters: el que exhibeix, el que té i el que pensa tenir".

(Jean Baptiste Alphonse Karr, 1808-1890, novel·lista francès).

"De totes les propietats que pertanyen als homes honorables, cap d'elles no és preuada tan favorablement com aquella del caràcter".

(Henry Clay).

"L'home magnètic és atent, amable, polític, afectuós sempre i amb tothom, no pas per motius egoistes, cosa que és ràpidament descoberta, sinó perquè ha convertit aquesta casta de conducta en principi i li és una mena de segona natura. Té un bon somriure, una paraula amable i una cordial encaixada de mans per a tothom. No es mostra mai indiferent als patiments que l'envolten, ans hi té sempre un mot de conhort amanit. Té una frase de simpatia per al qui es troba en qualque entrebanc. I té el do de fer sentir als altres que es troben sempre a la mateixa alçada en què ell es troba; com si la qüestió de superioritat o d'inferioritat no vingués gens a tomb en llurs mútues relacions".

(H-A. Parkyn)

"El caràcter que persuadeix és el caràcter del qui parla, no el seu idioma".

(Menandre d'Atenes, 324-291 a. C., comediògraf grec partidari d'un realisme optimista).

"Cadascú té el seu caràcter, encara que no l'exerceix".

(Noel Clarasó, 1905-1985, comediògraf i periodista català).

"El caràcter és la virtut dels temps difícils".

(Charles De Gaulle, 1890-1970, militar i estadista francès).

"Les quatre pedres angulars del caràcter en el qual l'estructura d'aquesta nació fou bastida són: Iniciativa, Imaginació, Individualitat i Independència".

(Edward Rickenbacker, 1890-1973). Ω

E I V I S S A I N D E P E N D E N T I S T A

Qui som i què volem?

El CIRE el va crear un grup de joves crítics fa quatre anys per lluitar contra les nombroses agressions que patia el medi ambient, la llengua, la cultura i el poble d'Eivissa. Actualment és l'assemblea de zona que depèn de l'assemblea d'Eivissa d'ENDAVANT (Organització socialista d'alliberament nacional).

Lluitam per Eivissa, pel seu medi natural, per l'autodeterminació dels pobles, contra el capitalisme, contra el patriarcat, contra el feixisme, la xenofòbia i per la diversitat cultural.

PER UNS PAÏSOS CATA-

LANS INDEPENDENTS, SOCIALISTES I REUNIFICATS CONTRA LA GLOBALITZACIÓ, EL PATRIARCAT I EL FEIXISME. ORGANITZA'T I LLUITA!!

MANIFEST LLEGIT EL 8 D'AGOST DE 2000 DAVANT L'ESTÀTUA A GUILLEM DE MONTGRÍ

Com cada any, eivissencs i eivissenques ens reunim en aquestes dates per tal de commemorar la conquesta catalana d'Eivissa.

Aquí avui ens diuen: "Retrobar-nos amb els nostres orígens, reafirmació de la nostra identi-

tat i integració cultural dels nousvinguts" Aquesta frase tan utilitzada pels governats per definir aquesta diada no és més que una farsa i una visió hipòcrita de la realitat. A les autoritats volem fer saber que aquest poble no es mereix una autonomia limitada dins d'un marc jurídic, polític i social espanyol, sinó que es mereix decidir per ell mateix en un marc lliure català.

Si ens llevam les benes dels ulls, descobrim que aquesta diada és exclusiva del municipi de Vila, el 70% de la societat eivissenca desconeix la celebració d'aquesta diada, de la mateixa manera que les connotacions nacionals que representa. Per contra s'es-

forcen en recordar-nos diàriament la nostra submissió i humiliació a la que els catalans ens veim sotmesos, omplint els carrers de Vila de banderes estrangeres.

Podem afirmar que els catalans quan arribarem el 1235 érem vencedors, però ara som un poble vençut. Amb la pèrdua de la independència, de la oficialitat del català, i de Ses Salines, pareix que també perderem l'orgull: sovint sembla que ens faci por coses quotidianes com parlar la nostra llengua, beure herbes o menjar sobrassada... D'una banda actua l'espanyolització del pensament, iniciada a l'època franquista de forma sistemàtica i impossible d'aturar amb l'actual

govern autònom; i de l'altra la globalització, recolzada pels mass media i que grana les formes de veure i de sentir el món no anglosaxones.

Cal que alcem el puny i deixar que l'esperança llueixi als nostres ulls. Cal que sigui possible un món just on no hi hagi nord ni sud, sinó que tothom s'orienti segons el legat dels seus avantpassats i on el treball digne, la sanitat, l'educació o la vivenda puguin ser patrimoni de tots i de totes. Ω

INDEPENDÈNCIA I SOCIALISME!!
PELS PAÏSOS CATALANS,
VISCA LA TERRA!!

Zoldas

Carrer de Manacor, 121-C

Tel. 27 85 18

07007 Palma de Mallorca

SERVEI OFICIAL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 • Les Cadenes
Tel. 26 81 11 • Fax 74 32 77
07006 S'Arenal-Palma (Mallorca)

el lleu de tots
mereix un
respecte
FORA FUMS!

Entre Zaqueu i Pujol

La falta de paraula de Mayor Oreja ('mayor sordera') trencant l'acord amb Trias, dona una idea de com estan les coses. Un ministre espanyol no se sent gens vinculat en res que afecti la nacionalitat catalana. L'obvietat dels esdeveniments no ofereix cap mena de dubte.

Davant aquesta situació, la resposta del govern català passa per l'edició adhesius. Com si d'una ONG més fos, l'administració catalana cau en la pràctica d'un sistema d'agitació, cada vegada més gastat, basat en campanyes ciutadanes. Un govern no pot dedicar-se al tema dels adhesius. Un govern ha de fer matricules.

La tenalla del sistema constitucional, no obstant, es considerable. Qualsevol decret del govern català imprimint matricules amb el CAT, sense l'E, seria immediatament suspès per qualsevol tribunal. Les lleis vigents no suspèn els decrets espanyols però sí els catalans. La suspensió d'un decret significa no esperar a conèixer la possible il·legalitat de l'ordre.

Com alguna vegada ha afirmat Josep Maria Vall del Grup d'Estudis Coronel Guarnier, l'actuació de la Generalitat s'assimila a l'actuació d'una eficient gestoria. Les gestories fan treballs per encàrrec, sense intervenir en els motius que inspiren la seva actuació. Un govern sense capacitat política és un frau a la societat.

Com en temps de Jesús, amb els jueus sotmesos del romans, els publicans, per exemple Zaqueu, avui alguns polítics 'nacionalistes' tenen com principal missió controlar i vigilar el seu poble lleial. En aquest sentit, el sistema autonòmic és per la nació catalana la gàbia perfecte.

La tragèdia de tot plegat rau en les possibilitats que hom havia posat en la recuperació i restautació de la Generalitat del Principat. No cal dir-ho de la situació en el País Valencià. Passats els anys, malgrat ésser prou favorable el balanç, en els moments decisius continua essent del tot insuficient l'actual marc legal.

Fa temps hom va parlar del Comitè Olímpic Català. Aleshores era el 1992. Avui, tot i els esforços del seu president Ignasi Doñate, aquella gran necessitat de l'esport català continua pendent. El COC és un dels motors de la campanya "Dia esportiu de Catalunya per una Cultura de Pau". És el testimoni, de que han passat els anys. L'espera és gran.

La proposta de moltes ini-

ciatives per rescabalar el prestigi nacional de Catalunya queden constantment aparcades en reiterades campanyes ben intencionades. En d'altres casos, són una simple expressió de disconformitat que sols recordaran resclosides hemeroteques, tot anant be.

La tònica de les campanyes hauria d'introduir una reflexió sobre els objectius que inspiren la nostra actuació ciutadana. Sovint, la constant de campanyes insulses encobreix posicions mediocres. Una reflexió en aquesta línia podria incloure criteris de coherència, de conducta i d'exemple, tant a nivell personal com col·lectiu.

La recent campanya del CAT, en plena ascensió, no està exempta de confusió. Qui, quan, com i quin són algunes de les qüestions que planen sobre aquest garbuix originat per la qüestió de les matricules.

No cal esperar a canviar el cotxe per posar el CAT amb els estels de la UE - Unió Europea, damunt l'E amb els estels. No es admissible demanar al Congrés aquesta distinció i després enganxar un altre adhesiu que no porta els estels i 'embrueta' el cotxe al situar-lo fora de la matrícula. Abans de plantejar aquestes incoherències, no hagués estat millor reservar-se per una altra ocasió?

El DNI porta l'E. El pasaport porta l'E. L'E és el signe de la dominació damunt del ciutadans catalans. No és millor allunyar el fantasma de la confusió i la frustració, fins que no poguem respondre amb totes les de la llei? (Amb la nostra llei!) Ω

Llorenç Prats-Sagarra
és editor-adjunt de
'Catalunya Campus'
lloprats@teleline.es
20 d'octubre de 2000

Els culers de Bangkok

Un disputat F.C. Barcelona-Manchester United acostuma a improvisar-se tot sovint en el cor d'Indoxina. En una de les esplanades de Bangkhem-Chatchak, la principal presó de Bangkok, la Penya Barça que els reclusos han organitzat sempre té efectius per plantar cara als seus rivals. L'onze barcelonista el formen principalment africans i asiàtics, caps d'esquila del tràfic de droga entre el seu país i Tailàndia. I, en alguns casos, també acusats de la compra-venda d'armament. La majoria d'ells encara no han complert els trenta anys d'edat. Viure engarjolats entre 10 i 15 anys, en aquest penal atrotinat, és el seu futur més probable.

Haver triat el F.C. Barcelona com el seu referent futbolístic internacional no és del tot casualitat. L'estol més important de presos culers són ibos. Els ibos, poble convertit al catolicisme la primera meitat del segle XX, va contemplar impotent com arran de la descolonització africana dels anys 60 la seva sobirania nacional restava ignorada i els seus territoris dividits entre l'interior de Nigèria i del Camerun. Molts dels esmentats blaugranes es consideren fills de la generació d'ibos que l'any 1967 s'independitzaren de Nigèria arran de les desavinences amb la majoria haussa, de religió musulmana, que encara controla la política estatal. I simultàniament constituïren Biafra, un estat nou que fou cruelment combatut per l'exèrcit nigerià amb el suport d'aliats europeus. El conflicte desencadenà el que internacionalment es coneix com la Guerra de Biafra, la qual s'allargà fins que el govern de Nigèria, l'any 1970, aconseguí dissoldre l'intent independentista ibo i reincorporar l'escin-

da Biafra.

Estar al costat d'una entitat esportiva que és més que un club per raons de la seu irreductible catalanisme és altament estimulant per aquests afeccionats africans. És per això que no té cap ni peus que sigui la llengua espanyola la que s'usa majoritàriament en les sessions de treball de les trobades de penyes barcelonistes, com en el cas de l'última d'aquest passat octubre a Lloret de Mar. O que les penyes Barça del País Valencià i les Balears i Pitiüses no és puguin estructurar a nivell organitzatiu amb les de la Catalunya autònoma. I ho hagin de fer amb el grup de les espanyoles. Sobretot, quan penyes com la de Gandia participen activament en la construcció de la nova seu del Casal Jaume I, entitat compromesa en el futur dels Països Catalans.

Per raons també de catalanitat, els seguidors ibos van gaudir de valent veient com la nostra selecció guanyava per 1 a 0 la iugoslava a l'Estadi Olímpic de Montjuïc. "Perquè Espanya barra el pas a una Catalunya amb equip nacional propi? M'agradaria molt veure els esportistes catalans en acció", escriu en Robert Trevor, jugador ibo del conjunt blaugrana de Bangkok. En d'altres cartes, en Trevor i els seus companys de fatigues asseguren que superen gairebé sempre, en el terreny de joc, l'altra penya de prestigi de la presó,

la del Manchester, que també gaudeix de moltíssims simpatitzants.

Els de Can Barça han esdevingut un fenomen sociològic sense precedents en la mobilització de seguidors i en la integració a Catalunya d'un gruix important de l'allau migratori dels 60. La seva mitificació s'ha estès Orient enllà.

I aquesta fama de club potent va implícitament lligada a un crit de plena llibertat pels catalans que han sabut entendre uns presoners als qui el F.C. Barcelona té el cor robat. La realitat, en canvi, d'una nació com l'ibo ens és desconeguda.

Aquest racó pròsper de l'Àfrica negra és conegut per la mosca tse-tse i les selves, però sobretot per haver estat històricament un dels punts que ha subministrat al mercat d'esclaus un contingent humà considerable. En les darreres dècades, els ibos han provat una i altra vegada de refer la seva malmesa identitat nacional. La política uniformitzadora de l'executiu nigerià, però, ha deixat els ibos a un pas de la seva desaparició com a poble.

L'obsessió malaltissa dels governs estatals per voler anul·lar tot allò que no s'ajusta als seus esquemes, és un fil que ens apropa als ibos. Encara que siguin pobres, oblidats i, en algun cas, narcotraficants. Ω

Quim Gibert, ensenyant

Bernat Mateu i Llobera

Concessionari

RENAULT

Avinguda d'Alcúdia, 19
Tel. 971 500 198 - 504 161 - 602 212
07300 INCA Mallorca

Sa Farinera

Pinsos * Llavors * Adobs * Cereals

Carrer de l'Àngel, 13. Tel. 971 501 096
07300 INCA

TOYOTA
EXPO-CAR
INCA
Vehicles nous i d'ocasió

HYUNDAI
MAZDA

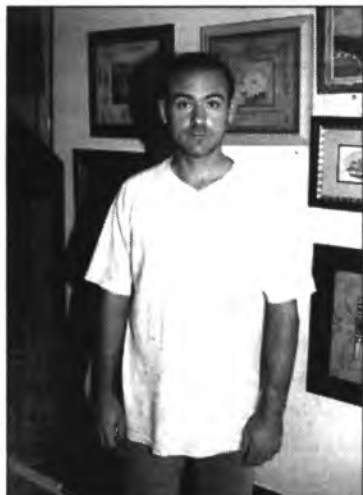
Bartomeu Marqués i Amer
Avinguda d'Alcúdia, 226 - Tel. i Fax 971 881 270

ES DIJOUS BO

Fa 8 mesos que na Maria Alba ha obert la botiga de 100 Es Blanquer. Ven juguetes papers i regals. Tel. 610 020 748

Fa 2 anys que en Ramon Vacas regenta la botiga d'emmarcacions Al Seu Gust al carrer del General Luque d'Inca. Tenen sucursal al carrer Salvador Joan de Manacor. Tel. 971 507 307

Fa 3 mesos que en Pere Huertas i la seva dona Maria del Carme Tello, a qui veiem amb el seu fill David, regenten la botiga de mobles Campus i Rustic a la barriada des Blanquer d'Inca. En Pere és fuster de mobles de cuina. Són pare va obrir la fusteria ara fa 20 anys. Tel. 971 500 349

Fa un any que en Zhang de la Xina regenta el Restaurant Can Zhang a la Gran Via Colom d'Inca. Despatxa menús a 875 ptes. el festius són 1400. Tel. 971 500 558

Fa 40 anys que en Pere Gómez va obrir l'Estudi Model al carrer d'Antoni Maura 135 d'Inca. En Pere és modelista de sabates. La seva filla Maria és la seva ajudant i hereva. Tel. 971 507 319 www.geocities.com

Fa 10 anys que na Bàrbara Borràs regenta la Cafeteria Can Llorenç a Inca. Són del Barça. Tel. 971 505 427

Fa 24 anys que en Vicenç Celaya va obrir el Taller de Ferreria Metalisteria Celaya a la barriada des Blanquer d'Inca: Mobiliari d'acer inoxidable, campanes de treure fum, arrambadors, serralleria artística... la foto amb tots els ferrers i les oficinistes. Tel. 971 505 014

Passió pel descans

La vida urbana, en general, és una activitat esgotadora. Sotmesos a la fèrria disciplina dels horaris, enmig d'un ambient agressiu, sorollós i absorbent, resten poques ocasions per el descans. I, alhora de descansar la situació tampoc s'acaba d'aclarir. Les alternatives són monòtones: quedar atontat davant el televisor o intentar perllongar el son les matinades de dissabte o de diumenge.

En ambdues opcions, el resultat és decepcionant. Aixecar-se del sofà després d'un vespre de 'tele' és un exercici extenuant. I, en el cas, de les matinades, l'angoixa per dies de sol perdudes és igualment insuportable.

El desig del descans és una decisió molt saludable. Descansar no és equivalent de passivitat, i aquesta semblança ha frustrat moltes vegades l'autèntic descans. Així doncs, posats ha ésser actius, la millor alternativa és sortir. La famosa escapada per descansar, d'aquesta manera, es converteix en un esgotament nerviós a les mans d'un volant. Les digestions pesades al interior d'un viciat habitatge d'automòbil, no serien res, si en el cas d'haver-hi petits, acabés tot plegat en vomitada.

No sabem descansar o no podem fer-ho. El ritme de treball durant la setmana laborable és frenètic. Alguns matrimonis, en prou feines, es poden saludar, i s'han de retrobar després de cinc inten-

ses jornades sotmesos a la dictadura de la minuteria. Les famílies pateixen un premeditat aïllament setmanal, que escassament es trenca en l'esperat cap de setmana.

Passa sols als catalans? O també és un domini del general dels europeus? I els espanyols, també se'n ressentent?

L'autèntic descans requereix temps. Els catalans, industrials, negociants o botiguers, no en tenen.

Els espanyols, funcionaris, militars o clergues, tenen tot el que volen. La màxima del pensador castellà, Unamuno, "que inventen ellos", s'ha perpetuat dins la península entre els qui gaudeixen l'ociositat i els qui pateixen "l'esclavitut".

Funcionaris, militars i clergues, són tres àmbits distants del sentir de la societat dels Països Catalans. I, no obstant, són tres àmbits en els que hi resideix poder. El poder dins l'administració, el territori i la formació, respectivament. Em pregunto, per això, de que serveix el treball abnegat si els seus objectius i resultats resten en mans d'altres "més llestos", i si a més com resulta ésser, hom desconeix les virtuts del descans.

La principal virtut del descans, vist així, és la possibilitat de fecundar la 'cosa pública'. Funcionaris, militars o clergues, tenen l'ocasió de dissertar a tota hora sobre allò que els és més important. Una prova, en aquest sentit, és el

debat constant de la premsa madrilenya, en comparació amb la barcelonina. L'agitació mediàtica requereix temps. En un entorn d'horaris productius, amb vint minuts per l'entrepà, no es poden aconseguir propostes sòlides. I, el resultat final el palpem, a cada moment.

Per què treballar en l'entresolat d'una nau industrial, quan també podríem gaudir dels amplis despatxos ministerials, les noves inversions en material mòbil militar, o els amplíssims passadissos de les nunciatures? Quin estrany 'orgull patri', de difícil justificació, ens impossibilita accedir a les esmentades oportunitats, no com sotsecretaris, coronels o cancellers, sinó com eficients bidells, soldats o mestres (d'altra banda, punts de partida per carreres ascendents)?

I dic de difícil justificació, doncs per horaris i ocasió, bidells, soldats i mestres, coneixen les possibilitats del descans. En el descans sorgeix la perspectiva pública i, a través d'ella, les pautes coherents i fortes de dignificació nacional. Dignificació de la que esta encara mancada la nació catalana. Així ens va, i així els hi va. Els resultats parlen! Ω

Llorenç Prats-Sagarra
Co-editor de "Catalunya
Campus"
lloprats@teleline.es
27 d'octubre de 2000

L'adreça

La següent història demostra que cal cerciorar-se de les adreces de correu electrònic abans d'enviar-ne un per evitar mals entesos o mals majors.

Un home va deixar els nevats carrers de Chicago per passar unes felices vacances a la assolellada Florida.

La seva dona era de viatge de negocis i havien planejat trobar-se a Miami el dia següent. Quan l'home va arribar a l'ho-

tel després d'haver passat el dia a la platja sota els cocoters i fart de refrescos tropicals va decidir enviar un e-mail a la seva dona per explicar-li les meravelles del lloc. Com que no va trobar el paperet on tenia apuntada l'adreça es va arriscar a tirar de memòria, però per desgràcia, es va equivocar en una lletra i el missatge es va dirigir cap a la dona d'un pastor protestant que havia mort el dia abans.

A la nit, la dona va decidir llegir el correu per veure les

condolences que havia rebut; quan va mirar el monitor va fer una inhalació, va fer un crit i va caure tessa, morta a terra. Al sentir el crit els seus familiars van córrer on es trobava y van llegir el següent al correu que mostrava el monitor:

Estimada esposa:

Acabo d'arribar. Va ser un llarg viatge fins aquí tot i que val la pena: tot és preciós, amb mots arbres, jardins, festes... Malgrat porto poques hores aquí ja m'estic sentint com a casa. Ara me'n vaig a descansar. Només dir-te que ja vaig parlar amb tothom i tenen llista la teva arribada aquí per demà. Estic segur de que també t'agradarà molt. Petons del teu etern i amorós marit.

P.D. ¡¡ Preparat per que aquí fa una calor infernal!! Ω

"Jo també em planto"

amb en Lluís Maria Xirinacs
cap a l'assemblea dels Països Catalans

Tel: 93 4194747 (tardes)
web: <http://www.assemblea.org>
correu-e: assemblea@assemblea.org

Pel pensament, contra el pensament únic

La funció del "pensament únic" és que tothom pensi igual sobre uns determinats temes, que, des de l'èlit del poder (polític o, més habitualment, econòmic), hom no vol que puguin ser vistos polièdicament. En aquest cas, doncs, es tracta que tothom pensi igual sobre aquests temes, perquè no es puguin produir trencadisses en el funcionament real de les coses. De tota manera, això és pura teoria: la introducció i generalització del "pensament únic" constitueix quelcom de molt més profund que no això, i, per tant, molt més preocupant. El pensament únic és la negació del pensament. No es tracta que tothom pensi igual, sinó que desaparegui el pensament; l'estratègia millor perquè es produeixi aquesta desaparició és reduint-la a una única forma. El pensament pla és més reduïble i eliminable que no un pensament complex, polièdic, sobre les coses que ocorren.

El pensament únic, naturalment, s'estén com una capa sobre els temes que resulten conflictius, a fi i manera que desaparegui la conflictivitat en crear-se una comunitat d'idees al votant d'allò. El que ocorre és que, molt sovent, es genera un pensament únic del qual només en queden fora els estrictament interessats en una qüestió determinada. En aquest sentit, per exemple, destaca el

pensament únic que s'està generant, arreu de l'Estat espanyol, en relació a l'anomenada "qüestió basca". En relació a Euskadi, es produeixen atemptats a les llibertats i atacs al pensament democràtic gravíssims, que passen totalment desapercibuts, sota el mantell de condemnes -totes absolutament justificades- a la violència etarra, i -aquestes de més dubtosa justificació- al nacionalisme basc democràtic. El president del govern espanyol, José María Aznar crida a una mena de revolta popular contra les institucions basques -després d'haver comparat la situació del País Basc amb la de Iugoslàvia, com si Ibarretxe hagués accedit al poder amb el suport de l'exèrcit i s'hi hagués aferrat en contra de tothom-. Ningú, a les més altes esferes, especialment a l'Espanya estricta, no es queixa en absolut de l'absurda comparació del president del govern espanyol. El jutge Garzón empresona gent només perquè promouen activitats cíviques -cap d'elles susceptible de ser considerada criminal-, amb un alt contingut independentista (com si les idees independentistes, en democràcia, no es poguessin defensar amb la mateixa força que les unionistes). Tampoc ningú no se n'espanta especialment, per molt que constitueixi un atemptat a un dels

pilars fonamentals de la democràcia: la llibertat d'expressió.

El govern basc convoca una manifestació en contra d'ETA i per la pau (manifestació que reuní devers cent cinquanta mil persones, i la xifra ja ho diu tot). Participen en la manifestació els partits que formen el govern basc (PNB i EA) i s'hi afegeixen el PSE-PSOE i Esquerra Unida. Queden al marge de la manifestació, convocada de la manera més normal en un context democràtic, Euskal Herritarrok i el Partit Popular. No hem vist cap onada de retrets al Partit Popular per no haver participat en aquesta manifestació. Fins i tot EH ha quedat relativament cobert dels atacs indiscriminats des de les tribunes més diverses, a causa de l'absència del Partit Popular.

Hem escollit el tema conflictiu de més actualitat només per il·lustrar amb un exemple allò que comentàvem sobre el pensament únic. Lamentablement, la capacitat crítica de la gent queda reduïda a la mínima expressió a causa d'aquest "pensament únic", en un procés d'estupidització col·lectiva absolutament increïble. Caldrà recuperar el pensament complex per tal de poder pensar efectivament. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

El GOB recorda que la qualitat turística de Calvià no s'aconsegueix construint més, sinó esbucant més

Adiferència del que afirma l'equip de govern de l'Ajuntament de Calvià, la qualitat turística no s'aconsegueix construint més, sinó esbucant més edificis.

Com se sap, recentment la comissió de govern de l'Ajunta-

ment de Calvià, ha atorgat una llicència per a construir un hotel de cinc estrelles a primera línia de la mar. El nou complex turístic si situa sobre uns penya-segats d'El Toro, una de les zones més castigades per l'edificació als darrers

anys.

Des del nostre punt de vista el fet que es tracti d'un hotel de luxe no justifica de cap manera que s'acabi edificant la primera línia de la mar. La prioritat municipal hauria d'ésser congelar l'edificació i esbucar alguns dels desastres del litoral.

Al consistori de Calvià, des de fa estona li venim reclamant, entre d'altres coses:

Que no autoritzi més places turístiques.- Calvià no ha de permetre més places hoteleres o d'apartaments. Per tant hem de parlar de creixement zero o més ben dit de decreixement.

Que no permeti noves edificacions al litoral.- Tots aquells terrenys del litoral calviàner que no s'han construït ja no ho han de fer. No s'entendria que a principis del segle XXI encara se posàs ciment al malmès litoral de Calvià. Ω

<http://gob.balears.net>

ES DIJOUS BO

Fa un any que en Mustafà Orieno ha obert la Carnisseria Islam a Inca. Tel. 667 066 033

Fa 3 mesos que en Salvador López ha obert el Pup 9 de Copes a la Plaça d'Orient d'Inca: música i copes. Són del Barça. Tel. 971 880 105

Fa 3 mesos que n'Antoni Fernández ja obert el local de Rentar Autos al carrer de Ramon d'Esbrull d'Inca. Tel. 971 883 894

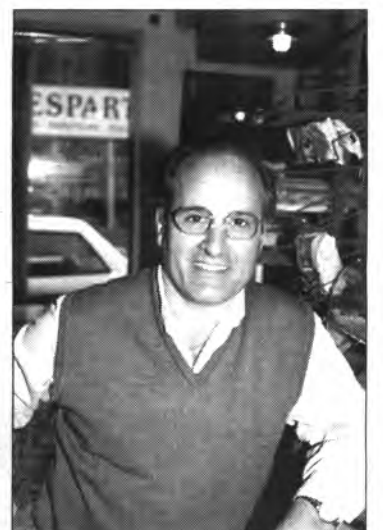
Fa 15 dies que en Said Benali d'Alhucema regenta el Bar Lluc a Inca. Tapes i entrepans islàmics. Tel. 971 883 513

Fa 25 anys que en Maties Tortella de Moscarri va obrir el Taller de Cotxes Tortella a la Plaça del Bestiar d'Inca. Tel. 971 501 025

Na Maria del Carme Jiménez és la madona del Bar so n'Amonda a Inca. El seu germà Emili és el seu soci. Son del Mallorca. Tel. 971 883 780

Fa 20 anys que n'Antoni Figuerola regenta el Bar sa Punta a l'Avinguda d'Alcúdia d'Inca. Ara fa dos anys, que també regenta el Celler can Gorritx. Tel. 971 503 950

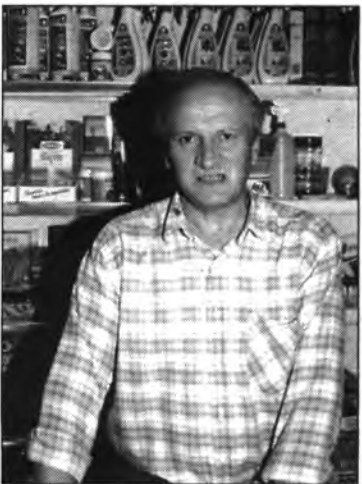
ES DIJOUS BO

Fa 39 anys que en Bernat Mateu va obrir el Taller Llompert-Mateu a Inca i en fa 35 que és concessionari Renault a la comarca. Ven cotxes des d'un milió quatre-cents fins a sis milions de pesetes. Tel. 971 504 161

Fa 5 anys que en Moisés Parra i na Maria dels Àngels Leal regenten la Cafeteria Colom a la Gran Via Colom d'Inca; carns a la graella i caragols a la mallorquina són la seva especialitat. Tel. 071 500 984

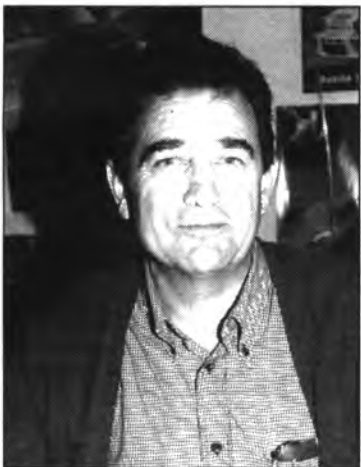
Fa 22 anys que en Josep Canyelles regenta Sa Farinera de can Canyelles a Inca. Ara ven productes per els agricultors i ramaders. Son pare va obrir aquesta farinera l'any 1958. Tel. 971 501 096

Fa 11 anys que en Josep Pastor i en Josep M. González regenten l'Hamburgueseria Maguila a la Gran Via Colom d'Inca. Despatxen menús a 900 ptes. A la carta tenen peix i carn fresca. Tel. 971 881 288

Fa un mes que en Xavier González des Coll d'en Rabassa i na Rosa Teodor de València han obert sa Quartera Moda a la Plaça de sa Quartera d'Inca. Tel. 971 505 016

Fa 8 anys que en Tomeu Marqués va obrir el Taller Expocar a la carretera d'Alcúdia d'Inca. Es venedor de les Marques Toyota i Hyundai. També Ven cotxes de segona mà. Tel. 971 881 270

Fa 5 anys que na Conxa Caballero va obrir la botiga de cortinatges i sofàs Conxi al Carrer Ramon Llull, 7 d'Inca. Ara pel Dijous Bo han obert una altra botiga al nombre 11 del mateix carrer. Tel. 971 500 204

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

Cristians contra el capitalisme

Per a nosaltres, els anti-feixistes de començaments dels anys seixanta, era evident que, d'ençà el magisteri de Joan XXIII i, sobretot, de la realització del Concili Vaticà II, alguna cosa -i molt important!- havia canviat dins el catolicisme. Sectors importants de l'Església anaven rompent lligams que els unien a les estantisses concepcions del nacionalcatolicisme de la recent postguerra. Resultava evident el paper brutal que havia tengut l'Església Catòlica fent costat als enemics del poble treballador, de les nacions de l'Estat (excepció feta d'importants sectors del clergat basc que donaren suport les autoritats republicanes); i el règim franquista començava a sentir-se incòmode amb un aliat fins aquell moments -anys seixanta- dòcil i disciplinat a las "órdenes del Caudillo".

A començaments dels anys setanta, primer en els COC (Cercles d'Obrers Comunistes) i més endavant en l'OEC, es notava la integració de sectors cada vegada més amplis de militants procedents de les JOC (Joventuts Obreres Catòliques). I, al costat dels joves treballadors i treballadores que s'integraven en la lluita pel socialisme i la república, missioners, sacerdots, seglars procedents de tots els sectors eclesiàstics demanaven l'entrada en tota la sèrie de grups revolucionaris d'aquella època. Dins de l'Organització d'Esquerra Comunista record excel·lents companys i companyes procedents del cristianisme progressista. Els sacerdots i missioners Jaume Obrador i Mateu Ramis, entre molts d'altres. El primer, missioner durant més de cinc anys a Burundi; el segon, també amb més de cinc anys d'estada amb les comunitats més pobres del Perú. En Jaume Obrador, que amb el temps seria el primer regidor del PSM a l'Ajuntament de Ciutat (1979) coordinava el moviment de barris impulsat pels comunistes (OEC). En Mateu Ramis, amb el temps va ser elegit secretari general dels

comunistes de les Illes (OEC) pel seu combat permanent en defensa del nostre alliberament nacional i social.

Un altre quadre molt important del comunisme illenc era en Francesc Mengod, responsable màxim, a començaments dels anys setanta, de les JOC (Joventuts Obreres Catòliques), que incorporà a l'OEC desenes i desenes d'abnegats militants revolucionaris. Amb el temps, a part de ser encarregat d'organització, primer de l'OEC, més tard del PSM, fou elegit responsable de les Associacions de Veïns

present que en els darrers anys de la dictadura terrorista de la burgesia, eren els locals parroquials (despatxos, seminaris, rectories, esglésies, cases de descans dels ordes religiosos, alguns col·legis de monges o frares) el que ens servia per a les reunions i, sovint, per a editar o guardar la propaganda antifeixista. La complicitat entre els que havien quedat dins de l'Església oficial i els que s'havien incorporat a les organitzacions revolucionàries era quasi total. Hi havia certa gelosia pel que fa referència a qui desenvolupava un millor ser-

Son Cladera (començaments dels anys setanta). Una foto històrica. Aquí podeu veure molts joves cristians que més endavant militarien dins de l'OEC (aleshores ja eren termes lluitadors per la llibertat del nostre poble). El quart per la dreta es Jaume Obrador que amb el temps seria màxim responsable del front de barris del comunisme mallorquí (OEC).

de Ciutat. També la major part del moviment progressista menorquí (dirigit per Josep Capó) passà a enfortir el comunisme illenc (OEC). Joan Albert Coll, Llorenç Febre i un llarg etcètera de companys i companyes menorquins dedicaren els millors anys de la seva vida a enfortir i ampliar el moviment revolucionari antiimperialista i anticapitalista de les Illes.

És evident que moltes de les accions i reivindicacions portades endavant pels comunistes (OEC, principalment i també les Plataformes Anticapitalistes) no haurien estat possibles sense la complicitat amistosa dels companys que encara restaven dins de l'Església oficial. S'ha de recordar i tenir ben

vei al poble treballador i la nació oprimida, però en el fons els ajuts eren més importants que les petites enveges entre germans.

A nivell polític, en el camp d'anar avançant en el camí de recuperar el protagonisme per a les forces populars i d'esquerra anihilades, assassinades per la dreta feixista en temps de la guerra i la postguerra, l'embranchada aportada al moviment obrer i popular pels cristians pel socialisme, pels moviments laics sorgits de l'Església i de les directrius del Vaticà II, significaren l'inici a Catalunya dels primers moviments de masses antifeixistes de certa envergadura. Ω

(Miquel Verdera)

LA CULTURA A MALLORCA

Les illes i la guerra civil

PER ALBERT TOILEDO OMS, CRÍTIC LITERARI DE LA AURORA

De manera novel·lada, però amb un estil proper al diari, davallem a la barbàrie medieval que significà l'ascens del feixisme a l'Estat espanyol i, particularment, a les Illes

La novel·la que ens ocupa (L'Amagatall) té una estructura que fa la seva lectura fàcil i amena, apta per a llegir al metro o a l'autobús, en qualsevol moment. Està compost de petits capítols de cinc o sis pàgines, escrits en la bella variant catalana de les Illes.

De manera novel·lada, però amb un estil proper al diari, davallem a la barbàrie medieval que significà l'ascens del feixisme a l'Estat espanyol i, particularment, a les Illes Balears. Amb el pretext de l'ocultament del protagonista (un republicà) per a evitar una mort segura, es relaten els fets de l'època, abans i després d'aquell fatídic 19 de juliol de 1936 que comportà un retrocés social i econòmic que encara estem pagant avui dia.

Amb una gran sensibilitat (no per això allunyant-se d'un gran rigor històric) López Crespí aconseguix submergir el lector en uns fets en què es pot palpar la brutalitat, la violència, l'odi, la fúria, la destrucció, les tortures, les detencions i les execucions. Uns llocs i una època on la vida humana (dels militants d'esquerra, s'entén) no té cap valor; però que mentalment es podria traslladar amb facilitat a

altres dates o localitzacions diferents i que afectessin alguns, fins i tot els mateixos col·lectius: les SS a Alemanya, els fascis a Itàlia, la Inquisició a l'Edat Mitjana, els comissaris polítics a l'URSS estalinista...

Les característiques de la guerra civil a l'Estat espanyol (o de qualsevol altra guerra civil) també els pot copsar el lector, perquè l'autor el fa ficar en la pell del protagonista fins que arriba a sentir la seva angoixa i desesperació.

Una angoixa, ràbia i impotència que, per exemple, va ser molt remarcable entre els treballadors mallorquins predestinats a la derrota davant els feixistes, en no repartir els governants armes a les forces que podien plantar cara a la reacció, la qual, molt possiblement, haurien derrotat (el governador tenia més por dels sindicats que dels falangistes).

L'autor ho emfatitza així: "Amb les casernes envoltades de milicians, cap oficial no s'hauria atrevit a moure un dit. I en cas de fer el més petit aldarull contra la República, hauria passat com a Madrid, València, Barcelona. El poble, quan té amb què defensar-se, és invencible. Petrograd l'any 17. M'adonava que alguns membres del Front Popular pensaven que seria pitjor la resistència que no pas la victòria dels colpistes".

No hi manquen denúncies entre persones que han estat veïns durant

La darrera obra referent a la guerra civil de Josep Massot i Muntaner.

dècades, les llistes "negres" dels que seran detinguts i assassinats pels més diversos motius (per exemple, el fet de no anar a missa ja era sospitós en els petits pobles), les fosses comunes o l'exaltació dels líders que caracteritza les dictadures.

Una decadència que a l'Estat espanyol s'accentuà a partir del 1936, però que dissortadament només era el preludi del que s'esdevindria en altres països, i que l'autor relata d'aquesta manera referint-se als primers moments de la sublevació de militars i falangistes a Mallorca: "Serà la primera nit de dolor en una illa sencera convertida en gran cementiri sota la lluna. Una terra que començarà a

rebre cops per totes les parts del cos. Els suplicis, les més bestials tortures ajuntant-se per camins i valls, per muntanyes i cales, per places, cases, avançant pels nirvis, multiplicant-se fins a esdevenir un sofriment etern, inacabable, furiat".

Què ha passat amb aquells que van assassinar, reprimir i segrestar diverses generacions de ciutadans? Alguns han mort de vells tranquil·lament al llit; d'altres (juntament amb fills i néts) continuen fent negocis i alguns estan al poder

La misèria econòmica corria per la Mallorca prefranquista. No era gens fàcil la vida de treballadors agrícoles i industrials.

La immigració (un important fenomen social a les Illes) era una de les poques sortides; els destins escollits per abandonar la pàtria, la terra on havien treballat i viscut tots els avantpassats del dissortat sota el jou dels cacics locals, França, Argentina, Cuba... de fet "qualsevol aventura enllà de la mar, abans que romandre per sempre, condemna perpètua, a ajupir el cap davant els marquesos, els comtes, el botiguer esdevingut amo de vides i hisendes gràcies a les seves males arts".

Després del cop dels feixistes, la humiliació dels vençuts i l'obscuritat. Seixanta anys després de

l'acabament de la guerra civil i esborrada quasi tota reminiscència revolucionària per dècades d'irracionalitat franquista, de la "España grande y libre", la majoria de la població viu passivament en l'Estat borbònic aplaudint casaments reials i queixant-se de l'actuació arbitral en els grans derbis futbolístics.

Què ha passat amb aquells que van assassinar, reprimir i segrestar diverses generacions de ciutadans? Alguns han mort de vells tranquil·lament al llit; d'altres (juntament amb fills i néts) continuen fent negocis i alguns estan al poder.

Sí, al poder gràcies als vots de molts descendents d'aquells que treballaven en el camp de sol a sol per portar una vida miserable mentre el terrinent de torn debatia amb d'altres sobre la follia dels sindicats. Què ha passat amb la memòria col·lectiva, amb la memòria de la classe obrera?

"No cal que ens matin com a conills. Salva't per a contar-ho a les generacions de demà, als companys que vendran. Tu tens bona mà per a l'escriptura. Cal recordar-ho tot, servir la memòria popular. Narra el que ens ha passat. Ara hi podem fer ben poc, amb les mans buides, davant els llops que ens cauen al damunt. Fugiu! Desapareix. Amaga't on puguis fins que arribi l'Aurora esperada. No ens tornarem a veure mai més -i alçà el puny amb gest de ràbia i decisió". Ω

III CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

En Jordi Solé i Camardons, sociolingüista; en Francesc Blanc, dels Consells de la Franja de Ponent; en Paulí Fontoba, impulsor del futur Casal Jaume I de Calaceit i en Cecili Lapreste, moderador, participaren el passat 27 de maig a Fraga en el debat-tertúlia

Per què un nou Congrés de Cultura Catalana?

PROPERAMENT: Presentació de l'annuari **Cinga 2000**, el qual inclou les ponències de les tres jornades del cicle de psicologia **La catalanitat, una identitat maleïda?**

Dia: Dissabte 25 de novembre. **Hora:** 12 migdia.
Lloc: Palau Montcada, Fraga (el Baix Cinca).

ÒMNIUM CULTURAL

• La lletra de l'Estat a les matrícules no és una normativa de la Unió Europea d'obligat compliment, solament té caràcter indicatiu.

• A l'Estat espanyol, on existeixen diferents nacions, tot procés unitarista com el que ens ocupa serà enèrgicament rebutjat. Què valora més el Govern de l'Estat: pau i respecte a la diversitat, o imposicions unitaristes i tensió?

• Com que l'afegit de les lletres CAT en blanc i negre al final de les matrícules tampoc no ha de satisfer, considerem que la solució és ben senzilla: conservar el sistema actual afegint-hi solament una lletra al final.

• Ens resistim a admetre que en un bé moble privat, com és un vehicle, s'hi puguin imposar símbols que no forçosament s'han de compartir.

Òmnium Cultural us demana la vostra adhesió per tal de reunir signatures que lliurarem a les instàncies pertinents.

NO VULL LA AL MEU VEHICLE

Nom..... COGNOMS.....
ADREÇA..... POBLACIÓ.....
DNI..... SIGNATURA

Montcada, 20 pral. (Palau Dalmases) Tel. 93 319 80 50 i Fax 93 310 69 00 - 08003 BARCELONA

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Llog per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

Cerc cases per llogar tot l'any, amb piscina. Tlf. 971 867284.

SERVEIS
PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empaperador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trencat, cridau al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

**Si voleu vendre terrenys, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005**

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

S'ofereix mariner amb experiència per a tenir cura i netejar vaixells. Lluís 971 604 790 - 609 723 707.

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec

d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somniem en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i al·lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al·lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Ocults i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz-C/ 2 Volta 31- 07209 Son Mes-quida-Mallorca.

Cerc femella maca, romànica i amb les ungles llargues.

Escriviu a: Oscar carrer Blanquerna, 58 - 07010 Palma.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradable i simpàtic, desitjaria conèixer al·lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'escrivir-me amb gent de 14 a 16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/ Ansel Calvé, 13, 1º3º-08950 Espulgues de Llobregat (Barcelona).

Som un alemany de 38 anys, cerc amigues i amics per a sortides i més. També vull estudiar la llengua mallorquina. Escriviu-me a la Bústia Postal 97 - 07080 Ciutat.

Sóc un noi de 31 anys. Solter. No minusvàlid. Voldria mantenir correspondència amb noia minusvàlida que tenguí bon caràcter, culte, essent sola. Escriviu a la Bústia Postal 163 - 08400 Granollers (Vallès Oriental).

Cerc al·lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i a l'estiu anar a la platja. Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, al·lotes, noies, *ragazas*. Som dos joves de 24 anys, morens i atractius que desitjant conèixer al·lotes *enrollades* i catalanoparlants, si és possible, per a fer acampades, organitzar festes, sortir e marxar i passar-ho bé durant l'estiu. Som genials. Anima't que ets jove. Escriviu a C/ Joan Alcover, 1 Algaida (Mallorca) C.P. 07210.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets"

"Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripollet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel·lícula, un cafè... si estis dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bútia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

Si vols rebre la revista L'LLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col·laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el pas-

sat i el present del dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR España, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espa-nyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" -Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LENGUA (Ensenyans a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si queu recibir el Puxa Asturias en to casa, y de baldre, sólo tienes qu'enviar la direcció a: Endecha Astur-Puxa. Cai Llangreu, 10, 2º-Xixon 33206-Asturies.

La meua col·lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello-Apartat 139 - 22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniquen-nos el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellans de Mallorca, necessitam gent!! Si t'agrada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Fes-

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI .....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

PETITS ANUNCIS

te Casteller!! Vine a veure'ns!! Assagem els disabtes a l'Escola d'Adults son Canals. Carrer son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Cafè es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

Grup folclòric sense gaire pretensions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuem alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passem d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucau al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171

Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adabtable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskararen Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellingtono Dukea, 2 - 01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Coleccionista d'adhesius compra, canvia, recolleix material d'esquerra revolucionaria o independentista. Coleccionisme I.S.G. Bústia Postal, 135-48980 Santurzi-Biskaia.

Col·laboreu! Ajudeu-nos! Per un projecte de documentació d'indrets de les Illes i dels Països Catalans necessitem targetes postals (noves o utilitzades de "Escudo de Oro" Biblioteca Catalana de Krefeld - Box 1665 D-47716 Krefeld Alemanya. Tel. 07-49215126635.

Classes particulars. Totes les assignatures i tots els nivells. Petits grups. Professors/es titulats. Preus econòmics. Telf. 971467931. Ciutat de Mallorca.

Classes particulars d'he-

breu; grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me Informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnat-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT

Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en cassettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangeli segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o fes-te'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

ACiutat estam creant el primer equip de rugbi català de Mallorca. Els Almogàvers. Interessants cridar al 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial

Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pessetes. Tlf. 939 373 151.

Venc figures d'escaiola noves per decorar o policromar: àngels, betlems, fruites, flors... per lots o a la menuda. Trucau capvespres i vespres al 971 29 44 44.

Videoconsoles, jocs, còmics a preus realment assequibles: Infomanga, carrer de sant Geroni, 2 Tel 636 720 814 Manacor.

Compraria videojocs, videoconsoles cotxes. Telefonau al 636 720 814. Sant Geroni, 2 local 3-07500 Manacor.

Venc mobles usats en bon estat. Tel. 971 867 286.

Infomanga li ofereix: lloguer de videojocs, canvi i compres de Pel·lícules, informàtica etc. Sant Geroni, 2. 636 720 814 Manacor.

L'ESTEL. SUBSCRIVIU-VOS-HI, ANUNCIAU-VOS-HI

CELLER CA'N CORRITX
Direcció: TONI i JOANA
C/ Jaume Armengol, 46
Telf.: 971 883 704 - 07300-Inca (Mallorca)

Ca'n Moreno
RESTAURANT
Cada dissabte a vespre,
ball i sopar a 1850 ptes.
GLORIA, 103 - 07300 INCA - MALLORCA. RESERVES 971 50 35 20

PUBLICITAT I SERIGRAFIA
Miquel Pol Capó
CAMISETES - GORRES - SUDADERES - CHANDALS - EQUIPATGES
BANDERINS - BUFANDES - PANCARTES - BANDERES - ADHESIUS
ESTAMPACIONS - ENCENEDORS - CALENDARS - OBJECTES REGAL
TEL. FAX 971 500026 - MOVIL 607 384306
GRAN VIA COLON, 166 - 07300 - INCA (ILLES BALEARS)

Tintoreria i Rentaduria
Inca
MARGARIDA I Mª ANTÒNIA PRATS
C/ Costitx, 7 - Tel. 971 50 10 35
C/ Pau, 10 - Tel. 971 50 43 16
07300 INCA - Mallorca

Talleres CELAYA, S.L.
● MOBILIARI D'ACER INOXIDABLE
● CAMPANAS I EXTRACCIONS DE FUM
● ARRAMBADORS EN INOXIDABLE
● FERRERIA EN GENERAL I ARTÍSTICA
C/ Llorenç Maria Duran, 2/n - 07300 Inca (Mallorca)
Tel. 971 505 014 - Fax: 971 883 159

ESTUDI DE DELINEACIÓ I ARQUITECTURA
DELTRAN
AVANTPROJECTES, PROJECTES, PERSPECTIVES, 3D, AMIDAMENTS I PRESSUPOSTS
Tel./ Fax 971 500 103
Mòbil 666 400 576
delineaciobeltran@omega.es
General Luque, 227
07300 INCA - Illes Balears

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES
Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

Delfi Parc
FESTES I ANIVERSARIS
Jocs i Diversió "A TOPE"
Carrer Josep Me Llompart
(a la Plaça del Lledoner)
Crist Rei Nou. Tel. 971 503 615
07300 INCA

MAGUILA
BAR • RESTAURANTE
Especialidad en carnes pescados freidurias
Gran Via Colón 3
Tel. 971 88 12 88
07300 Inca

Que pasa amb el gas-oil i els pagesos?

Els carburants fa temps que venen pujant d'una forma desmesurada; per tant, l'economia de totes les famílies es veu molt afectada.

El cas dels pagesos, però, encara és molt pitjor, ja que venim patint una greu crisi de preus com a conseqüència de la mala gestió dels governats europeus; hem de pensar que els productes agraris a la Unió Europea (UE) han davallat el darrer any un 4'6%, a Balears però, la situació encara és molt pitjor, ja que som els pagesos amb la renda més baixa de l'estat espanyol, i per tant de la UE, agreujada enguany amb la sequera més dura del darrer segle.

A més el gas-oil-b, que és el que utilitzam els pagesos, és el que més ha pujat aquests darrers temps, de març del 1999 a agost del 2000 va pujar un 75%, mentre la resta de benzines i gasolis només van pujar un 30% com a màxim.

Amb aquestes pujades està clar que hi ha dos grans beneficiats: les empreses petroleres i l'estat. Aquest darrer, just a Balears i amb els impostos que carrega sobre el gas-oil agrari, va recaptar més de 1.200 milions durant l'any 1999 i enguany ja duu més de 10.500 milions més del que feia comptes entrats a caixa en concepte de l'IVA del gas-oil que

empram els pagesos de l'estat espanyol; a més estem veient que les petroleres s'en riu de nosaltres a la cara fent públic que cada dia augmenten els seus beneficis, de fet, REPSOL els ha quadruplicat.

La crisi dels carburants suposa el primer crull que ha produït la globalització i el capitalisme salvatge dels darrers anys al món occidental, i evidentment, els primers grans perjudicats són les classes baixes, els petits empresaris, els autònoms, els treballadors de les petites empreses; entre aquests hi som nosaltres, els pagesos, que necessitam omplir el dipòsit de la nostra maquinària per poder fer feina, però està clar que en aquests moments amb això hi estam perdent i ja no podem aguantar més aquesta situació; necessitam solucions ràpides, i en aquests moments, el govern espanyol té bona part de la resposta en les seves mans, simplement, el que ha de fer és deixar de fer negoci damunt el sector agrari.

En temps de crisi, com és el cas, els governs, si són socialment conscients, han de consentir deixar de recaptar per poder afavorir els sectors més dèbils de l'economia; una altra cosa és que el govern basi tota la seva política i els seus triomfs electorals en les grans macroxifres; xifres que són absolutament

falses, ja que hi ha sectors molt forts i sectors que corren gran perill ja que els fonaments econòmics i infraestructurals de l'economia són molt dèbils.

És el cas del que patim en aquests moments; veiem un govern encaparrat en fer creure que tot va una seda i els sectors professionals disposats a perdre dies de feina i mobilitzarse ja que veiem perillar el nostre futur.

Les nostres reivindicacions són molt simples i impliquen un esforç mínim per el govern:

Creació d'un gas-oil, entre 40 i 45pts que no fluctui en virtut de l'economia mundial.

És tant fàcil com això simplement que l'estat deixi de guanyar dobles damunt la nostra esquena.

Si no és així als pagesos només ens queda una opció que és la de la mobilització, que és el que farem si el govern del Sr Aznar segueix negant la supervivència al sector agrari. Ω

Jaume Pocoví i Ripoll.
Secretari General de la Unió de Pagesos de Mallorca.

L'imam de Sabadell i el silenci de SOS-Racisme

Alguna vegada, des d'aquesta mateixa tribuna, hem posat de manifest les contradiccions de la principal organització antiracista que hi ha en aquesta part del món: SOS-Racisme. També ens hem referit a les contradiccions del pensament antiracista, en general. I no, òbviament, perquè defensem l'indefensable, sinó perquè precisament l'antiracisme més habitual queda molt sovent en evidència tolerant manifestacions racistes que resulten de totes totes intolerables. Hem apuntat, com a manifestació més significativa, la xenofòbia anticatalana existent a bona part d'Espanya. Hem vist denúncies de xenofòbia dels més variats pelatges i condicions, però les manifestacions contra els catalans o contra Calunya (o contra les persones de qualsevol dels seus territoris), curiosament, no han estat mai objecte d'atenció. Un vel de silenci cau sobre les manifestacions xenòfobes i racistes més habituals.

Una de les manifestacions de racisme més dures i esteses que hi ha hagut a l'Europa del segle XX –i que persisteix actualment– ha estat l'antisemitisme. Durant llargues èpoques –durant segles– s'ha promogut l'odi contra els jueus. Prògrams, atacs contra poblacions jueves –pel simple fet de ser-ho– acaben culminant amb l'Holocaust, durant la Segona Guerra Mundial. Se suposa que al voltant de sis milions de persones moren a l'Holocaust, a causa de la seua condició de jueus (pràcticament tants com ciutadans actuals té l'Estat d'Israel).

Actualment, el conflicte entre palestins i israelians ha tornat a atiar, en aquesta part del món, l'antisemitisme. Molta gent progressista, democràtica i avançada se senten més prop d'una protorepública islàmica, amb teocràcia per enmig, fonamentalisme i drets democràtics més que discutibles, que no d'un estat liberal, de tall occidental com és el cas d'Israel. Molta gent progressista posa el crit al cel en veure que, en un judici a ciutadans palestins, costa trobar intèrprets que els tradueixin a l'àrab el que diu el jutge jueu, però no es pregunten si israelians aïllats podrien viure a Gaza o Cisjordània en igualtat de condicions amb els Palestins (ni demanen un sistema de justícia en català a ca nostra).

En aquest context, l'imam de Sabadell, que deu vetllar perquè els àrabs que viuen al Vallès no s'adaptin a la terra que els ha acollit i no s'hi integrin, fa unes declaracions a "Diari de Sabadell" on, posant-ho en boca d'Adolf Hitler, justifica l'Holocaust. Davant la protesta gairebé unànime d'institucions, associacions, etc, de Sabadell, l'imam diu que l'han mal interpretat i que allò que deia Hitler no vol dir que ho comparteixi ell. Independentment d'això, ja ha aparegut com a referència al diari (fos qui fos la boca transmissora).

Davant les declaracions racistes de l'imam –racistes fins a justificar l'eliminació física d'una comunitat sencera, apel·lant a les teories d'un genocida–, hem trobat, una vegada més, el silenci de SOS-Racisme. No s'hi ha apuntat, els membres d'aquesta organització, a muntar una manifestació contra l'imam, ni a posar de manifest la seua condició de racista impresentable, ni l'han desautoritzat davant la minsa part de la comunitat fanatitzada que deu seguir-lo (la majoria d'associacions musulmanes de Catalunya s'hi que s'han apressat a desautoritzar-lo, molt intel·ligentment i correctament, per part seua).

Haurem de concloure, a partir d'això, que SOS-Racisme només s'ocupa del racisme dels europeus enfront dels àrabs, o del racisme dels sionistes enfront dels palestins (tots ells rebutjables, no caldria ni dir-ho!), però que no s'ocupa dels brots de racisme que sorgeixen, per exemple, de la població àrab, en contra, posem per cas, dels jueus?

Tot racisme és igualment rebutjable; totes les persones som iguals (davant la llei, davant la societat, davant Déu –si hom creu en algun déu–)... Hi creuen, en això, els antiracistes progressistes que viuen entre nosaltres? Ω

BERNAT JOAN I MARI

Un punt de vista jacobí del nacionalisme al diari Le Monde Diplomatique

MIQUEL DEMUR. Tolosa de Llenguadoc. (miquel.demur@wanadoo.fr)

La guerra del Kosovo genera un conjunt d'articles sobre el tema del nacionalisme; sense novetat per recordar la joventut del nacionalisme, per la defensa de l'estat nació. És l'objectiu de l'article d'Anne Marie Tiesse, autora del llibre "La creation des identités nationales: Europe XVIII - XXIème siècle" (Le Seuil 1999) a l'article la lente invention des identités nationales del diari Le Monde Diplomatique (pagina 12 i 13 del mes de juny de 1999).

A la mateixa pagina del diari un altre

article; "Un ideal perverti: la souveraineté au service des plus forts", per dir la perversió de la ideologia de la creació de l'estat-nació al moment de las guerres de la Revolució Francesa i de la dictadura de Napoleó Bonaparte. L'autora d'aquest article al mateix diari del mes de juliol de 1999 a la pagina 08, reflexiona sobre "l'ordre juridique international, une chimere?"; després la dominació imperialista de l'alemanya de Bismark, l'Anglaterra, l'Austria, sense oblidar l'estat nació

francès, caldran tres guerres, la de 1870 entre Alemanya i Franca, la primera i segona guerra mundial per conscienciar una mica del perill dels estats nacions; encara queden dues altres estats nacions, USA i URSS. La lluita de las nacions amb o sense armas continua: Poble Kurd, Poble de Irlanda, Poble de Catalunya, Poble d'Euskadi... Molts iniciatives estatals han fracassat, fracassen i fracassaran; la reivindicació de cada nació no es la creació d'un estat per nació, es la creació d'un

estat per un conjunt de nacions, sense violència, amb lliure voluntat; un èxit de l'Europa passa per una gestió nacional, es a dir una influencia mes gran de las nacions representant cada poble dins l'Europa, els éssers humans ciutadans de l'Europa.

Per acabar, a la pagina 10 del Monde Diplomatique del mes de juliol de 1999 Leon Trotsky torna de publicar un article escrit en 1915: "Le destin des petites nations", conservant la validesa del testimoniatge. Ω

S'Esclop, Joan Fullana i l'OCB

A S'Esclop hi destaquen les composicions poètiques de Joan Perelló, Albert Herranz, Miquel López Crespí, Antoni Vidal Ferrando, Vicenç Calonge, Àngel Terron, Antònia Serrano, Rafel Bordoy, Àlex Volney, Llorenç Capellà... Sortosament hi ha encara revistes culturals d'un nivell únic. Ens referim, evidentment, a la publicació que dirigeix Joan Fullana, S'Esclop. També ens ha arribat La veu, feta per la delegació d l'Obra Cultural de Calvià amb el suplement abans esmentat, la revista de poesia S'Esclop (el suplement número 8 i 9). En aquest número 8 i 9 de S'Esclop (corresponent als mesos de juliol, agost i setembre) trobam les col·laboracions d'alguns dels noms més importants de la poesia mallorquina contemporània (un parell d'autors del llistat ja per desgràcia desapareguts com és el cas de Llompart de la Peña o Llorenç Moyà). Hi destaquen les composicions poètiques de Joan Perelló, Albert Herranz, Miquel López Crespí, Antoni Vidal Ferrando, Vicenç Calonge, Damià Pons i Pons, Àngel Terron, Antònia Serrano, Rafel Bordoy, Àlex Volney, Llorenç Capellà... Caldria felicitar públicament la feina ben feta de Joan Fullana, el seu provat interès per la nostra poesia, la il·lusió que demostra en cada nou número de S'Esclop. Amb iniciatives com aquesta ben cert que tendríem una cultura ben sòlida. És una feina que mescla, amb mà d'especialista, la poesia més important ja editada a Mallorca o altres indrets de Catalunya i del món, amb poesia ja inèdita, desconeguda per a la majoria de lectors. Ω

Servei d'Informació Cultural

Dites sobre ceps i cepades

Abans de Sant Josep ni trascolis el vi ni podis el cep.

Abril finit, el cep florit.

Camp pedregós fa el cep hermós.

De bon cep planta la vinya, i de bona mare la filla.

De mal cep no pot sortir bon sarment.

Després del cep, el vi..

Els ceps, per Sant Miquel, esperen l'aigua del cel.

Jesús hi bec aquest aigua de cep, suc de raïms, tot vagi dins.

Mentre vegis neu a Montsec no podis el cep.

Pel maig, el cep en flor no vol veure amo ni senyor.

Per Sant Josep el brot al cep.

Per Sant Josep la crosta al cep.

Per Sant Josep pàmpols al cep.

Per Sant Josep tireja el cep.

Per Sant Josep verdeja el cep.

Per Sant Josep, venteja el cep.

Per Santa Madrona el cep esborrona.

Per tenir bon raïm s'ha de fer carícies al cep.

Planta el cep per Carnestoltes i tindràs bones redoltes.

Planta un cep allí on quep.

Quan canta el mussol abans de brotar el cep, any de molt vi.

Si gela per Sant Sebastià, el vi al cep se'n va.

Si per Sant Vicenç fa bon sol, cada cep valdrà per dos.

Si per Sant Vicenç fa bon sol, de cada cep se n'omple un bot; si plou al matí, la meitat del vi; si plou a la tarda, collita esguerrada.

Vinya podada, bona cepada. Ω

L'escriptor Miquel López Crespí guanya el premi de narrativa "Camilo José Cela 2000" (Galícia)

L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí -informa la premsa de Galícia- acaba de guanyar el Premi de Literatura "Camilo José Cela 2000" que es lliura a Padrón, indret de naixement del famós Premi Nobel. El jurat d'aquest important guardó literari era format per algunes de les més destacades personalitats de la cultura gallega. Els intel·lectuals que han lliurat el premi a l'autor de sa Pobla eren els catedràtics i professors de la Universitat de Santiago José Manuel González Herrán, Àngel Abuín, Juan Casas Rigal, Ramón Vázquez Casanovas, Àngel M. Vázquez i Manuel G. Baltar. Era President del jurat el senyor Ramón Rey Rodríguez i actuà de secretari Manuel Beiró. El premi, al qual s'havien presentat un total de trenta-set obres, s'ha donat a una traducció al castellà de l'obra narrativa de Miquel López Crespí que porta per títol "La inundación". L'escriptor anirà la setmana vinent a Galícia per a recollir el Premi "Camilo José Cela 2000". Miquel López Crespí ha vist editades enguany nombroses obres de novel·la, poesia, teatre i assaig (Núria i la glòria dels vençuts -novel·la; Revolta, Llibre de Pregàries, Record de Praga i Un violí en el crepuscle -poesia-; Àcte Únic -teatre-; Cultura i antifranquisme-assaig-; La Ciutat del sol -novel·la-. Ω

SI T'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES

Restaurant-Bar
ES RECÓ

Menú 900 ptes.

C/ Gaspar Perelló
SYP

Tel. 971 510 991
Alaró - Mallorca

Un seguidor del Madrid en mata un del Barça en un poble d'Albacete: la indefensió dels catalanòfils a l'Espanya profunda

Li va disparar un tret d'escopeta després d'una discussió

Les contínues campanyes racistes de "La Razón", COPE, ABC, etc. contra Catalunya fan forts els ultraespanyolistes més bèsties i penjats i passen coses com aquesta: Un seguidor del Reial Madrid en va assassinar a trets un altre del Barça a Albacete, arran d'una discussió pel partit de Lliga de Campions entre el Barça i el Leeds. Segons diverses fonts, l'agressor, M.M.G., madridista i cercaraons habitual, estava tirant coets per celebrar equivocadament la derrota de l'equip blaugrana i va ser recriminat pel propietari d'un forn, simpatitzant del Barça; després de la discussió, M.M.G. va anar a casa seva, va agafar una escopeta i va acabar disparant contra l'esmentat flequer, Francisco Javier Jiménez, de 38 anys.

Els fets van succeir a Villar de Chinchilla, una pedania d'Albacete situada a 40 quilòmetres de la capital manxega, al voltant de les onze de la nit. Segons sembla, després de cometre l'assassinat, M.M.G. va anar al bar Los Manzanos, al mateix poble, i hi va entrar cridant: "He matat un home, mateu-me a mi". Tot seguit, va lliurar-se a la Guàrdia Civil.

Segons asseguraven ahir diversos veïns del poble, la rivalitat futbolística entre l'agressor i la víctima venia de lluny. També s'explicava ahir que no era el primer cop que l'agressor provocava algun incident per motius futbolístics, tot i que mai d'aquesta gravetat.

El 13 gener de 1991, un grup de cinc Boixos Nois va acabar amb la vida del jove seguidor de l'Espanyol Frederic Rouquier, que havia viatjat des de França per veure el derbi entre el seu equip i el Barça, i que es va trobar, acompanyat d'un amic, enmig d'una persecució. Els dos seguidors espanyolistes van intentar refugiar-se en un hotel, però Rouquier va ser atrapat i va morir apunyalat.

Encara el 12 de març de 1994, en plena lluita entre el Barça i el Deportivo pel títol de Lliga, Emiliano López va resultar mort en un bar de la Corunya, també per una ganivetada, en celebrar un gol del Barça durant un partit contra l'Atlètic de Madrid

L'última mort és més recent. Va ser la d'Aitor Zabaleta, el seguidor de la Reial Societat apunyalat la tarda del dimarts 8 de desembre per un membre de Bastión, una penya radical de l'Atlètic de Madrid, als voltants de l'estadi Vicente Calderón. Ω

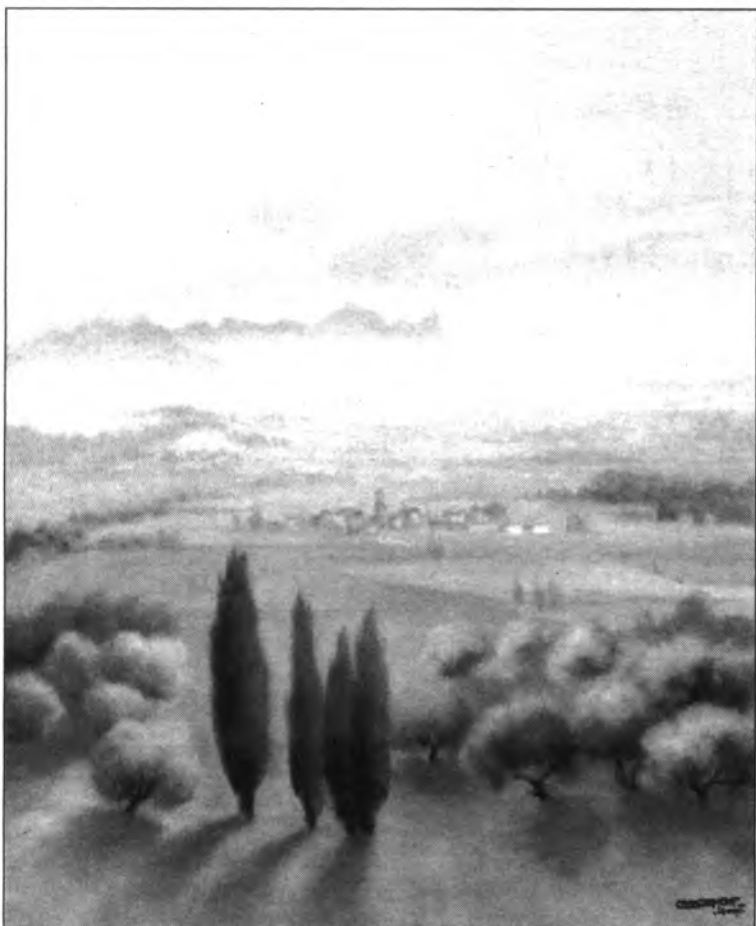
La Conselleria de Medi Ambient alerta sobre la disminució de les poblacions de perdiu roja

La Conselleria de Medi Ambient recomana als titulars de vedats de caça la supressió cautelar de la caça de la perdiu fins que, en una propera reunió, el Consell Balear de Caça resolgui definitivament quines han de ser les mesures a adoptar per tal de superar la situació tan negativa que passen enguany les poblacions de perdiu.

Els rendiments dels primers dies de caça, des de que es va obrir la temporada de caça menor en general el passat dia 8 d'octubre, han estat els més baixos que es recorden. De fet, s'ha constatat una mínima supervivència de les pollades de perdiu roja a la major part del territori de les illes. En principi, sembla ser que aquest fet es pot relacionar amb la forta sequera d'enguany.

En conseqüència, i de cara a fer possible una recuperació de les poblacions a la futura temporada de cria, ja que la mesura de recuperació més eficaç és sempre la que es basa a les poblacions silvestres, està prevista una reunió del Consell Balear de Caça per avaluar la conveniència de mesures complementàries per tal de superar la situació tan negativa que passen enguany les poblacions de perdiu.

A més, la Conselleria ha iniciat, en col·laboració amb un centre especialitzat del Consell Superior d'Investigacions Científiques, un estudi genètic de la perdiu roja de Mallorca, per poder millorar la futura gestió d'aquesta espècie, tan important per a la caça menor de les Balears. Ω

El Baix Empordà. Oli sobre tela (61x50 cm)

Setzena Setmana Cultural i Recreativa al Club de Jubilats de Maó, entre el 13 i el 19 de Novembre: Mostra de Cuina y Conferència del Dr. J.M. Quadrado entre altres activitats. A la foto el Dr. Quadrado a la Conferència d'antany. Tel. 971 35 19 24.

Cara i Creu de la Revolució Francesa vista per Chateaubriand

(Textos traduïts i llegits per Marina Ferrà Hamelynck en ocasió de presentar-se el darrer llibre de Miquel Ferrà i Martorell que porta per títol "La Cuina de la Revolució Francesa i les Illes Balears")

LA CREU:

Pocs dies després de la visita de Lluís XVI a les Cases de la Vila, jo estava a les finestres de la meua residència, carrer de Richelieu en companyia de les meves germanes i alguns amics bretons. Aleshores sentírem cridar: Tancau les portes! Un grup de cridaners entrà per un cantó del carrer; enmig d'aquella colla hi havia dos estendards que nosaltres no vèiem molt bé de lluny. Quan aquests avançaren hi poguérem distingir dos caps sagnants i desfigurats que les avantguardes de Marat enarboraven, cadascuna a l'extrem d'una pica: eren els caps dels senyors Foullon i Berthier. Tot-hom fugí llavors de les finestres però jo hi vaig restar. Els executors d'aquella matança s'aturaren al davant de mi i m'allargaren les piques tot cantant, tot fent gambades i saltant per

tal d'apropar al meu rostre aquells pàl·lids caps de mort. L'ull d'una d'aquelles tètriques efígies havia sortit de la seva òrbita i descendia sobre el rostre obscur del mort. Per altra banda la pica li travessava la boca oberta i les dents semblaven mastegar el ferro. Bergants! Més que bergants! -vaig cridar jo tot ple d'una indignació que no podia contenir, -Es així com vosaltres enteneu la llibertat? Si jo hagués tingut un fusell, hauria disparat sobre aquests desgraciats com es fa sobre els llops. Ells llançaren gran cridòria, copejaren una i altra vegada la porta cotxera per tal d'enfonçar-la i poder unir així el meu cap al de les seves víctimes.

Les meves germanes es trobaven molt malament i els més covards de la residència em cobriren de queixes. Els massacradors, que eren perseguits, no tingueren temps d'envair la casa i s'allunyaren.

Aquells caps i d'altres que jo trobava poc després, canviaren les meves disposicions polítiques. Vaig tenir por dels àpats de caníbal i l'idea d'abandonar França per anar a algun país distant germinà en el fons del meu esperit.

LA CARA:

A tots els racons de París hi havia reunions literàries, societats polítiques i espectacles; les anomenades "dones del futur" anaven pel mig de la multitud sense ser conegudes, com les ànimes a les voreres del Lèti, el riu dels Inferns, després d'haver fruit de la llum. He vist el mariscal Gouvion-Saint-Cyr interpretar un paper de comèdia en el teatre del Marais, quan es representava

"La Mare Culpable", de Beaumarchais. Un anava del Club dels Feuillants al Club dels Jacobins, dels balls i les cases

de joc a les reunions del Palais-Royal, de la tribuna de l'Assemblea nacional a qualsevol tribuna a cel obert. (El Palais-Royal, amb els seus jardins, les seves galeries, els seus cafès era el lloc de trobada de tot París. I també fou les vespres del catorze de juliol, el centre de l'agitació revolucionària. Passaven i tornaven a passar pels carrers les diputacions populars, els piquets de cavalleria, les patrulles d'infanteria. Prop d'un home en vestimenta francesa, cap ple de pols, espasa a la cintura, capell sota el braç, escarpins i calces de seda, hi podíeu veure, marxant, un altre home amb els cabells ben tallats i ni un gra de pols, tot vestint el frac anglès i la corbata americana. En els teatres, els actors feien públiques les notícies i tot-hom cantava himnes patriòtics...

El sabater, vestit amb uniforme de la Guàrdia Nacional,

prenia la mida dels vostres peus; el monjo, que els divendres havia portat els seus hàbits negre o blanc, el diumenge es vestia amb trajo burgès i es cobria amb un capell rodó... La multitud visitava els convents, oberts a tothom, com aquells viatgers que recorren, a Granada, les sales abandonades de l'Alhambra o s'aturen a Tibur, sota les columnes de la Sibíl'la. Pel que fa a la resta, molts de desafiaments i amors, amistats de presó i fraternitat de política, trobades misterioses entre les runes, sota la serenitat del cel, enmig de la pau i la poesia de la natura; passetjos separats, silenciosos, solitaris, mesclats amb juraments cruels i tendres indefinibles, al sord fracàs d'un món que fugia, al soroll llunyà d'una societat que s'enfonsa, que amenaça amb la seva caiguda totes les felicitats posades als peus dels esdeveniments. Ω

"La cuina de la Revolució Francesa i les Illes Balears", Un llibre original i suggerent on la història i la gastronomia es mesclen encertadament

No es tracta d'un llibre de tècnica culinària sinó de literatura gastronòmica, un cop hem pogut establir la diferència entre els dos gèneres. És clar que hi ha en aquesta obra una aparició documental que són les receptes de "L'Encyclopédie Économique" del segle XVIII, fidelment transcrits i absolutament necessàries per a poder sotmetre a l'anàlisi del lector els ingredients, productes, estris i art d'aguiar d'aquella època ja llunyana de profunds canvis socials i que marcà, en el món, l'obertura de la modernitat política, social i econòmica. Escrit d'una forma molt didàctica per un autor que ha dedicat tres dècades de la seva vida a la feixuga però també engrescadora tasca de l'ensenyament ens trobam amb unes pàgines plenes d'anècdotes, contarelles, llegendes i curiositats que giren entorn del tema, els anys

revolucionaris. Així mateix notes biogràfiques de personatges francesos i Balears, és a dir, homes i dones d'aquell gran moviment cultural que fou la il·lustració. El fenomen no només va derrotar la monarquia tirànica i corrupta que governava França sinó que va fer tremolar la majoria de trons europeus. Ja sabeu que Chateaubriand és un plat, un tipus de carn, però és també el nom d'un gran escriptor francès, l'autor "d'Atalà", i altres obres clàssiques, immortals, romàntiques i un testimoni d'aquella macro-revolució. Chateaubriand, a les "Memòries d'Ultratomba" ens dona les seves impressions sobre el particular, un fenomen social que tingué la seva cara i la seva creu. Ω

(Redacció)

Soleà

Ens robaren la memòria,
la terra i la dignitat,
fins la nostra vella llengua
ens han volgut treure.

Per a ells no existim,
ni existeix la nostra nació,
som un ramat d'ovelles
que dona carn al senyor.

Escapàrem de l'odi,
de la fam i la rancúnia,
de segles d'esclavitud,
de menyspreu i explotació.

Atacats per les mosques,
i cremats pel sol,
a peu, amb tren i amb cotxe,
anàrem de nació en nació.

Plens de nafres i ferides,
treballant de sol a sol
construïrem a Catalunya
la llar que se'ns robà.
Jo no sóc el teu enemic
ni enemiga ma nació,
tu no ets el meu enemic
ni Catalunya el meu opressor.

L'enemic del meu poble
és qui ens condemna
a la fam i a la incultura,
a la desocupació i l'emigració. Ω

Libero Ubeya, (poeta andalús)

L A N O S T R A C U I N A

Salbitxada

Serveix per al xató, la calçotada i qualsevol peix o verdura a la brasa

Ingredients:

Una cabeça d'all, dos pebrots de romesco i un bitxo secs, dotze ametlles i dotze avellanes torrades, una llesqueta de pa sec, tomàquet madur escallivat o de conserva, un bon raig d'oli, una mica de vinagre i sal al gust.

Preparació:

S'escalden els pebrots i el bitxo, s'obren i se'ls treu la polpa amb la punta del ganivet. Es posa al morter, junt amb les dents de l'all pelades, el pa sec i les ametlles i avellanes. Es pica bé, fins que resulti una pasta homogènia. Llavors s'hi barreja el tomàquet ratllat, l'oli, el vinagre i la sal.

Romesco

Serveix per als peixos a la brasa, marisc al vapor, etc.

Es pot conservar en pots, esterilitzats al bany maria

Ingredients:

Pebrots de romesco i bitxo secs, ametlles i avellanes torrades, alls, pa sec, aigua, oli i sal.

Preparació:

S'escalden els pebrots i el bitxo, en una mica d'aigua bullint. En una paella en oli abundant, es fregeixen un bon grapat de dents d'all, pelades; quan tenen una mica de color, es treuen amb l'escumadora i es posen al morter. Llavors es tiren a la paella un grapat d'ametlles i un d'avellanes, pelades, i se'ls deixa agafar una mica de color, també. Després, s'afegeixen al morter. Acte seguit, es fregeix una llesqueta de pa, amb el foc baix i tombant-la sovint, per a que ni es cremi ni quedi sense fregir per dins. S'apaga el foc i es posa la llesca de pa al morter. Es treu les cues i les llavors de dels pebrots i del bitxo, s'escalden, se'ls treu la polpa, rasant amb la punta d'un ganivet i també es tira al morter. Llavors s'hi afegeix un pols de sal i es pica tot, fins que quedi ben esmicolat. S'hi afegeix l'oli de la paella i una mica d'oli cru i es remena bé.

Allioli

Serveix per acompanyar carns a la brasa i molts altres plats

Ingredients:

Alls, ou, oli i sal.

Preparació:

Per a què l'oli emulsioni, cal una certa temperatura. Convé que l'ou porti un parell d'hores fora de la nevera, almenys. Si fa fred, convé temperar el morter -sobretot si és de marbre-, tenint-lo una estona ple d'aigua ben calenta. Els grills de l'all no deixen lligar l'allioli; si els alls són grillats, cal partir les dents pel llarg i treure'n els grills. Cal posar un eixugamà de rus sota el morter, per a què no volti.

Es posen els alls al morter, amb un pessic de sal, i es piquen fins a fer una pasta. Llavors s'hi afegeix un rovell d'ou i es remena fins que el color es torna groc palla. Amb la mà de morter es continua remenant sense parar i, amb l'altra mà, s'hi va tirant oli a raig, amb un setrill que no rafi massa. Si la pasta no se'l beu de seguida, es continua remenant sense afegir-hi oli. Quan se l'ha begut, es reprèn el raig, fins que la pasta sigui ben espessa.

Llavors, ja no en vol més. Se li donen unes quantes voltes més, fins que tot l'allioli quedi agafat a la mà de morter, i ja es pot servir.

Si es alla, es pica una altra dent d'all i s'hi tira, sense parar de remenar, amb una cullera i deixant-lo gotejar, l'allioli negat.

L'allioli no es guarda; cal fer-lo i menjar-lo de seguida. Passades unes hores, l'all s'esbrava i l'ou es pot contaminar de salmonel·losi.

Maionesa

Serveix per a peixos, amanides, verdures cuites, etc.

Ingredients:

Ou, suc de llimona, oli i sal.

Preparació:

Per a què emulsioni l'oli, cal que l'ou estigui a temperatura ambient. Es posa l'ou (rovell i clara), un pessic de sal, un raig de suc de llimona i l'oli necessari, en un vas de picadora.

S'introdueix la picadora fins al fons i es fa voltar fins que s'hi formi un núvol de pasta lligada.

Llavors, es va pujant la picadora molt lentament. Si treu un nuvot de pasta sense espessir, es torna a tirar

avall i es torna a pujar, sempre lentament. Quan ha lligat tot, se li donen un parell de baixades i pujades ràpides, per acabar d'homogeneïtzar i ja es pot posar a la salsera.

Si es vol una mica perfumada d'all, se n'hi posa una dent picada abans de començar a batre.

Convé fer-la immediatament abans de menjar-ne i no guardar la que sobri, pel mateix motiu que l'allioli.

Beixamel

Per a ous, pasta, petxines de peix, etc.

Ingredients:

Farina, mantega, llet, sal i pebre blanc.

Preparació:

Es fa arrencar el bull a mig litre de llet. En una paella, es fon un bon dau de mantega i s'hi deixata el pes equivalent de farina. Quan és ben desfet i sense parar de remenar, per a què no faci grumolls, s'hi afegeix la llet a raig. Quan està ben dissolt, s'hi tira la sal i el pebre blanc. Es continua remenant fins que agafi una mica de cos; llavors s'apaga el foc i es continua remenant durant una estona, a fi de que no posi tel. Després, se li va donant una remenada de tant en tant; quan es refredi acabarà d'espessir. Quan sigui tèbia, ja es pot usar.

Pissalat

Per a entremesos, peix i carn freda

Ingredients:

Anxoves salades, clavell, farigola, llorer, pebre i oli.

Preparació:

Es netegen les anxoves, se'ls treu l'espina i es posen al morter, junt amb una mica de cada espècia, en pols. Se'n fa una pasta i s'hi afegeix una mica d'oli.

Oli amb herbes i bitxo

Per a amanir pa torrat, amanides, etc.

Ingredients:

Oli, farigola, llorer, fonoll bord sec i bitxo.

Preparació:

S'introdueixen en un setrill uns brots de farigola, un parell de fulles de llorer, uns tronquets de fonoll secs i un o dos bitxos, trossejats. Es deixa macerar durant uns dies. A mesura que se'n va traient, es va reomplint, mentre l'oli no perdi el sabor del compost.

LA VIDA MACROBIÒTICA

per Fina Macias

Bona Masticació. Des de fa un temps, sentim cada vegada més a parlar de la soja i els seus derivats. Bé, avui parlarem dels avantatges que ens proporciona aquest llegum.

La història ens demostra que al Japó, hi ha menys malalts de càncer i és demostrat que això és degut, en part, al consum de la soja.

Avui en dia disposem d'una àmplia variació en tots els seus derivats: llet de soja, proteïna texturitzada de soja, letici-

na de soja (en pols o en píndoles), germinals de soja, tamari (salsa condiment de soja), miso, kokoh, etc. Tot això ja ho podem trobar preparat perfectament, però a més, ho podem coure com si es tractés d'uns cigrons, ja que la seva cocció és entre dos i tres hores.

“Uns viatgers occidentals, ja de volta en una expedició a l'Extrem orient, al segle passat, varen explicar que en lloc de porc, pollastre o llet, hi havia una espècie de

carn sense ossos, amb un sabor inoblidable i atractiu. Era la soja...”

El gra de soja constitueix, des de fa milions d'anys (junt amb l'arròs integral), l'aliment base per a immenses multituds d'Àsia. Cosa que resulta encara més valuosa, en saber que la gran majoria d'aquests pobles eren i són vegetarians.

Malgrat que la ciència oficial ha pretès durant molt de temps que els aliments d'origen animal (carn, peix, llet) posseeixen les proteïnes indispensables per al crei-

xement, conservació i reparació de les cèl·lules, la pràctica ha demostrat que la soja era apta per a substituir els productes animals. Ara, la teoria també ho ha reconegut: les proteïnes de la soja no només són més que suficients en quantitat (38%), sinó que també posseeixen, una gran eficàcia alimentària, gràcies a la riquesa i equilibri dels seus aminoàcids.

Cal afegir, també, que el contingut en lecitina de la soja, és comparable a la dels ous de gallina. Ω

El comerç, obert a la nostra llengua

L'activitat comercial ofereix moltes oportunitats d'usar la nostra llengua. Comprar, vendre, etiquetar un producte o fer-ne la promoció... són accions econòmiques, però també comunicatives. I nosaltres, clients, comerciants i productors, podem decidir que siguin en català.

Perquè vendre o comprar no suposi haver de renunciar a la nostra llengua; perquè tothom sàpiga que els nostres productes són d'aquí; perquè els arribats de fora puguin aprendre el català.

Perquè és així com som.

El Govern de les Illes Balears i els **consells insulars** posen a disposició dels comerciants i dels productors cursos de català, materials divulgatius i ajuts econòmics per a l'etiquetatge i la retolació en la nostra llengua.

Informau-vos dels ajuts que s'ofereixen i dels terminis per sol·licitar-los:

Direcció General de Política Lingüística

971 17 73 91
btorres@dgcultur.caib.es

Consell de Mallorca

971 22 91 48
nlinguistica@conselldemallorca.net

**GOVERN
DE LES ILLES BALEARS**

Vicepresidència i Conselleria d'Economia,
Comerç i Indústria
Conselleria d'Educació i Cultura

Quatre illes
un país
cap frontera

"En guillem es retratista"

VICENÇ DE SON
RAPINYA

*De La Soledat un dia,
va venir En Guillem Ginard*

*a establir-se a dins Ciutat
per poder llaurar sa vida,
vivint de la fotografia
el seu esport preferit.*

*Un estudi va muntà
una cosa fora mida,
a dins Santa Catalina
el seu negoci aixecà.*

*Portalada va alçar,
el carrer de La Indústria,
Sa botiga és coneguda
pren el nom de llurs molins
que hi han a la Avinguda.*

*Retratista de primera,
diuen té, l'anomenada,
amatent amb els clients
sempre els fa bona cara, Ω*

Hablaré Catalán.....

"Hablaré catalán,
porque quiero decir,
en tu idioma montones de
cosas.

Hablaré catalán,
Y me voy a aprender,
Un millón de palabras
hermosas.

Para entonces decir,
Que bonito es Montjuïc,
Y que gran catedral de
Gaudí

Y poder salpicar,
De sardana y de mar,
Un piropo en las ramblas
de aquí....

Hablaré catalán...."

(Cançó escrita per un autor
veneçolà i interpretada per
una excel·lent artista
veneçolana anomenada
María Rivas.) Ω

The Partisan

When they poured across the border,
I was cautioned to surrender;
this I could not do
I took my gun and vanished.
I have changed my name so often,
I have torn everyone who reached out for me
and I've lost my wife and children;
Now let me say I
but I've many friends,
and some of them are with me.
An old woman gave us shelter,
kept us hidden in the garret;
then the soldiers came,
she died without a whisper.
There were three of us this morning,
I'm the only one this ev'ning;
but I must go on
the frontiers are my prison.

Tornada:

Oh the wind, the wind is blowing,
through the graves the wind is blowing,
freedom soon will come!
Then we'll come from the shadow.

Chors:

Les All'mands étalent chez moi
on m'a dit: 'Résigne toi'
mais je n'ai pas pu,
et j'ai repris mon arme.

J'ai changé cent fois de nom
j'ai perdu femme et enfant
mais j'ai tant d'amis
et j'ai la France entière.

Un vieil homme dans un grenier
pour la nuit nous á cachés
les all'mands l'ont pris
Il est mort sans surprise. Ω

Tornada

The Old Revolution

I finally broke into prison
I found my place in the chain
Even damnation in poisoned with rainbows
All the brave young men they're waiting now to see a
signal
Wich some killer will be lighting to pay
Into this furnace I ask you now to venture
You whom I cannot betray.

I fought in the old revolution
On the side of the ghost and the king
Of course I was very young and I thought that we were
winning

I can't pretend I still feel very much like singing
As they carry the bodies away.
Into this furnace I ask you now to venture
You whom I cannot betray.

Lately you've started to stutter
As though you had nothing to say
To all of my architects let me be traitor
Now let me say I myself gave the
To sleep and to search and to destroy
Into this furnace I ask you now to venture
You whom I cannot betray.

You who are broken my power
You who are absent all day
You who are kings for the sake of your children's story
The hand of your beggar is burdened down with money
The hand of your lover is clay.
Into this furnace I ask you now to venture
You whom I cannot betray. Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça.....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció
ANUAL 4.000 PTS (24,04 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
Adreça.....
Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

L A G U A I T A

"EL PRÍncep"

de Joan Teixidor
(Gentilesa d'Eduard
Sagarra)

En Joan Teixidor, pel meu gust, és
un dels millors poetes catalans
contemporanis, i les seves obres
estan exhaurides excepte els
reculls apareguts, amb altres
poetes. Era una persona molt
sensible i observadora. Aquest
recull de poesies va ésser escrit en
moments personals molt delicats,
per la pèrdua d'un ésser estimat...

(Eduard Sagarra)

LA VIDA

Més que les flors et plauen les paraules que et dic,
més que el mar agitat la nit de les novenes,
més que el crepuscle lent els jocs i les rondalles.

Vivim massa sovint del que és bell en els llibres
i mai no arribem a l'arrel més obscura.
Ho decoràvem tot, com si fos impossible
la duresa inclement de la pedra i de l'aigua.

Com noies defallents vivim el pas del aire,
la lluna arrossegant-se en el jardí de seda,
la boira que desfà ses glasses delicades.

Indiferents remeis, una sola paraula
val més que el seu cor enfervorit de sobte:
val més en el reialme on res humà s'usa,

on les flors no són flors, on la mar no s'agita,
on veurem cara a cara, definitivament,
tot això que ara és boira i crepuscle i sospir. Ω

JOAN TEIXIDOR